ORAS

Ūkanota, kiek lietaus, temperatūra apie 37°.
Saulė teka 6:12, leidžiasi 5:52.

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill.
HAymarket 1-6100
Over One Million Lithuanians In The United States

VOL. XLI — Kaina 5c — Gr. ...icago 8, Ill. Ketvirtadienis, Kovo-March 11 d., 1954 — Price 5c — No. 59

MIDWEST INTER-LIBRARY CENTER CHICAGO

Midwest Inter. Library Center 5721 Cottage Grove Ave

IKE DEDASI PRIE SEN. McCARTHY KRITIKU

BOLIVIJA PRIEŠ KOMUNISTUS IR UŽ NAUJAS SOCIALINES REFORMAS

Ragina antikomunistines šalis nepamiršti ir plačiųjų masių gyvenimo sąlygų pagerinimo

CARACAS, Venezuela. — Iš dviejų Pietų Amerikos respublikų, įtarinėtų simpatijomis komunistams — Gvatemala ir Bolivija pastaroji pasirodė Pan-Amerikos konferencijoj griežtai antikomunistinė, bet su plačiais socialiniais užsimojimais.

Walter Guevara Arze, Bolivijos užsienio reikalų ministeris, savo kalboj antradienį nuneigė metamus jos vyriausybei kaltinimus dėl tariamų simpatijų komunistams ir pripažino būtiną reikalą susijungti Amerikos respublikoms į kovą prieš tarptautinį komunizmą, kaip kad reikalauja savo rezoliucijoj sekr. Dulles.

Komunistams vidaus bėdos nerūpi

Arze iš savo patyrimo esąs įsitikinęs, kad komunistams visiškai nerūpi atskirų valstybių socialinės problemos, kurių gynėjai jie dedasi. Bet tautos reikalauja taip pat iš antikomunistų šiek tiek daugiau, negu kovoti su komunistais, būtent, savo būvio pagerinimo ir pažangos, aiškino Bolivijos ministeris.

Valdžia, tautos išrinkta

Dabartinė vyriausybė pirmą kartą atstovauja savo tautai, įtikinėjo Arze. 1952 metų revoliucija suteikė žmonėms didesnes socialines geroves, negu per ištisą jos nepriklausomybės šimtmetį. Jis kritikavo Amerikos Valstybių Organizaciją už menką susidomėjimą darbininkų gerove ir išgyrė JT ekonominę tarybą už jos suteiktą technikinę pagalbą Bolivijai.

Arze įspėjo, kad antikomunizmas, negalįs nieko pasiūlyti žmonių gerovei pagerinti, vietoj sutramdęs komunistus, dar tik juos sustiprins.

Tikisi $15 mil. paskolos

N. Y. Times korespondentas Sydney Gruson pranešime iš Caracas, rašo kad JAV vyriausybė su pasitenkinimu žiūri į Bolivijos politinio gyvenimo išsivystymą ir Valstybės departamentas yra linkęs parūpinti prezidento Estenssoro vyriausybei šiais metais $15 milijonų paramos.

Konstatuota, kad naujoji vyriausybė pirmą kartą demokratiškai išrinkta po 1952 metų revoliucijos, padarė didelę pažangą kaip politiniame, taip ir ūkiniame bei socialiniame gyvenime.

Nukentėjusi viena kita užsienio kompanija nuo cino ir kitų kasyklų nacionalizavimo buvo sukėlusi įtarimą, kad naujoji Bolivijos vyriausybė pasirinkusi kelią su komunistais, kaip kad esama Gvatemaloj. Bet iš Valstybės departamento nusistatymo paremti šią vyriausybę milijoniniais kreditais galima įsitikinti, kad Estenssoro vyriausybė yra antikomunistinė, tik su plaičais socialiniais užsimojimais, kas ir reiškia tikrąją kovą prieš tarptautinį komunizmą.

— **Irano žibalo pramonė** nėra visiškai užleista ir, atsiradus prekybos rinkai, ji greitu laiku atsigautų, praneša užsienio ekspertai, kurie pirmą kartą po nacionalizacijos buvo įleisti į Abadano valyklas.

Žmogus per silpnas atlaikyt tortūras

Žinovai pateisina belaisvius, kurie tvirtino komunistų melus

WASHINGTONAS, D. C. — Olandų psichiatras, 20 metų studijavęs nacių ir komunistų dvasinės tortūros būdus, pareiškė marinų korpuso teisėjams, kad žmogui neįmanoma ilgainiui atlaikyti tas tortūras, kurias iškentėjo Amerikos belaisviai Šiaurės Korėjos nelaisvėj.

Marinų (jūros šaulių) korpuso teismas jau antrą savaitę tiria pulk. Frank Schwabel pasielgimą nelaisvėj, kur jis "prisipažino", mėtęs bakterines bombas viršum Š. Korėjos.

Minėtas olandų specialistas, Dr. Joost Meerloo, liudijo teisme, kad vienas žmogus yra pajėgesnis, kitas silpnesnis toms tortūroms, bet anksčiau ar vėliau komunistai savo išbandytais metodais gali sutruškinti ir tvirčiausią valią.

Dr. Meerloo, dabar JAV pilietis ir praktikuojantis psichiatras New Yorke, pabrėžė, kad komunistai šioj kankinimų srity yra toliau pažengę už nacius.

Gen. W. Dean, buvęs 3 metus komunistų nelaisvėj, pareiškė marinų teisėjams, kad jis kitą kartą, patekęs į komunistų nelaisvę, tuoj nusižudytų. Aną kartą jis atlaikęs komunistų tardymus, bet jis ir nebuvo taip kankinamas kaip pulk. Schwabel ir kiti Amerikos karininkai, patekę komunistams į nagus.

Bet ir taip gen. W. Dean nebuvęs tikras, kad komunistai neišgaus JAV gynybos planų Japonijoj, kuriuos generolas žinojęs. Dėl to per vieną tardymą jis griebė sargybinio automatinį šautuvą, manydamas nudėti tardytoją, sargybinį ir po to pats nusišauti. Bet jam nepasisekė išplėšti iš sargybinio šautuvą. Generolas buvo parmuštas ir nugabentas į savo celę.

Indija prieš Ameriką

NEW YORKAS. — Indijos ministeris pirmininkas Nehru pareikalavo, kad amerikiečiai pasitrauktų iš JT delegacijos, kuri prižiūrės plebiscitą Kašmiro valstybėj.

Amerikiečiai netinką tokioj delegacijoj, aiškino Nehru, kadangi jų vyriausybė pažadėjo karinės paramos Pakistanui.

Į Nehru pareiškimą atsiliepė JT gen. sekretorius Dag Hammarskjold, primindamas, kad amerikiečiai, priklausą šiai komisijai, visų pirmą atsakingi Jungtinėms Tautoms. Ir jei Indija sutiko su JT priežiūra, turi sutikti ir su jos parinktąja delegacija.

Kašmiras tuo tarpu valdomas Indijos, bet gali būti, kad per plebiscitą jos gyventojai mahometonai pasisakys už prisijungimą prie Pakistano.

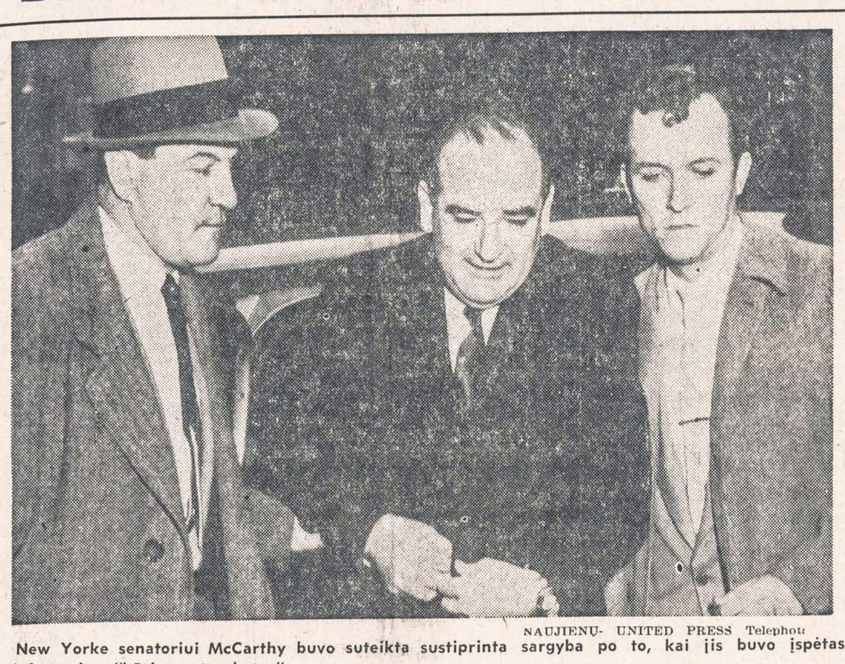

NAUJIENŲ- UNITED PRESS Telephoto

New Yorke senatoriui McCarthy buvo suteikta sustiprinta sargyba po to, kai jis buvo įspėtas telefonu, jog "būsiąs sutvarkytas".

PIRMA GENEVOS KONFERENCIJA

Joje nesusitarus, Prancūzija tarsis tiesiogiai su Vietmintho komunistais dėl taikos Indokinijoj

PARYŽIUS. — Prancūzijos parlamentas atmetė vidaus ir užsienio politikų siūlymus pradėti tuoj pat derybas su Indokinijos komunistais dėl taikos atstatymo.

Parlamentas 377 balsais prieš 235 pasisakė pirma nulaukti Genevos konferencijos, kur bus svarstoma taika Indokinijoj ir Korėjoj. Jei šioj konferencijoj nebūtų galima susitarti, tada Prancūzijos vyriausybė turės ieškoti tiesiogių ryšių su Vietmintho komunistų vadais ir ieškoti netarpinio susitarimo.

Vienas iš užsienio patarėjų, raginančių Prancūziją pradėti derybas, nelaukiant Genevos konferencijos, buvo Indijos ministeris pirmininkas Nehru.

Gaulistai netiki konferencija

Patys didžiausi derybų delsimo priešininkai parlamente pasirodė De Gaulle partijos dešinsparniai.

Po jų sekė vadinamieji radikalai su Pierre Mendes-France ir Muencheno "didvyrių" Daladier. Pastarasis iš kur tai suradęs, kad JAV uždraudusios prancūzams derėtis su komunistais, kur nedalyvaus JAV atstovai.

Užsienio reikalų ministeris Bidault paaiškino, kad tokio susitarimo nėra ir kad prancūzai niekad neduosią surišti jiems rankų.

Visi šie parlamento nariai, raginę tuojau pradėti derybas su Indokinijos komunistais, netiki susitarimais Genevos konferencijoj. Mat joje dalyvaus ir Amerika, kuri tarsianti paskutinį žodį.

Užsienio reikalų ministeris taip pat neparodė didelio optimizmo dėl Genevos konferencijos, bet pripažino jos naudingumą. O dėl jos pasisekimo ar nepasisekimo, patarė palaukti ir pažiūrėti.

JŪROSE VIS DAR MINŲ

LONDONAS. — Didžiųjų anglų keleivinių laivų, "Queen Mary" ir "Queen Elizabeth", kapitonai gavo įspėjimus iš Anglų kanalo, kad netoli Southamptono pastebėtos dvi plūduruojančios minos iš paskutinio karo laikų.

Vieną miną sunaikino ties Folkestonu norvegų karo laivas.

Vėliausios Žinios

— Irapuate, Meksikoj, valdžios grūdų sandėliuose įgriuvo lubos su visu kroviniu ir mirtinai sutraiškė 13 darbininkų, buvusių apatiniame aukšte.

— Egiptas ir SSSR pasirašė prekybos sutartį, pagal kurią dabartinė prekybos apyvarta, siekianti per metus $28 milijonus, bus padidinta 50%.

— JAV komendantas Vakarų Berlyne suėmė 6 Rytinės Vokietijos susisiekimo policininkus ir pasiuntė SSSR komendantui atsakymą į jo protestą ir įspėjo nesisavinti Vakarų okupacinių vyriausybių teisių.

— Tautinės Kinijos partizanų vadas gen. Lee Tse-fen žuvo kautynėse su Burmos armija. Užėmus Kiniją komunistams, partizanai persimetė į kaimyninę Burmą ir laiko užėmę plačias sritis.

— Atominės energijos komisija nutarė pastatyti dar 4 atominės krosnis, pasisekus pirmiesiems praktiškiems bandymams.

— Gydytojams ir žmonai spaudžiant, ministeris pirmininkams Churchillis numatęs pasitraukti ateinantį rudenį, kada sulauks 80 metų amžiaus.

— Prancūzijos vyriausybė uždraudė demonstracijas prieš, o taip pat už Europos gynybos bendruomen.

— Sekr. Dulles trečiadienį pasiūlė Pan-Amerikos konferencijoj sušaukti specialią ekonominę konferenciją Washingtone.

— Airijoj nauji rinkimai numatyti gegužės 18 dieną. Dabartinis parlamentas bus paleistas balandžio 24 d.

— Maskvos "Pravda", rašydama apie senatorių McCarthy, jį išvadino "fašizmo trubadūrų" (dainium).

— Gynybos sekr. Wilson ir sen. McCarthy trečiadienį turėjo pasitarimą dėl užsimaskavusių komunistų ieškojimo kariuomenėj. McCarthy teigia, kad jiedu pasirodę esą vieningo nusistatymo.

Senatorius ragina atšaukti jankius iš Indokinijos

Sabotažninkai taip tik taiką į amerikiečius mechanikus

WASHINGTONAS, D. C. — Vietmintho sabotažninkų puolimai prieš prancūzų aerodromus davė pagrindo sen. Stennis (dem.-Miss.) paraginti vyriausybę, kad jį atšauktų iš ten tuos 200 Amerikos aviacijos mechanikų, kurie savo noru išvyko padėti prancūzams kariauti su komunistais.

Sen. Stennis tvirtina, kad komunistų partizanai ir jų sėbrai užfrontėj — savo taikiniais kaip tik renkasi tuos aerodromus, kuriuos darbuojasi Amerikos mechanikai.

Sen. Stennis tuo reikalu parašęs protesto laišką gynybos sekretoriui Wilsonui, bet negavęs jokio atsakymo. Senatorius sako, kad prancūzai gali lengvai rasti mechanikų tarp vietinių tautų, kaip P. Korėjos ir Japonijos, jei jų neturi pati tiek, kiek reikia.

Iš japonų policijos pasidarys armijos

Įstatymo projektas seime

TOKIJAS. — Pasirašius savitarpinio apsigynimo paktą su JAV, Japonijos vyriausybė tuoj teikė parlamentui įstatymo projektą oficialiai paversti dabartinės policijos pajėgas į kariuomenės užuomazgą.

"Savisaugos pajėgų įstatymą" remia trys partijos, ir jį priėmus Japoniją sudarys armiją iš 130,000 vyrų, laivyna su 15,808 vyrais, aviacija su 6,287 vyrais ir vyriausia štabą, į kurį įeis 12,443 karininkai.

Artėja didžiausios bombos sproginimas

HONOLULU, Havajai. — Du Kongreso atominės komisijos nariai, sen. Pastore (dem.-R. I.) ir atst. Holifield (dem.-Calif.) yra pakeliui į Marshallo salas, kur kovo antroj pusėj JAV išbandys pačią galingiausią ir karui pritaikintą vandenillio bombą.

Netrukus į salas atvyks ir Atominės energijos komisijos pirmininkas adm. Strauss.

PREZIDENTAS PRIPAŽĮSTĄS, KAD ARDOMA RESPUBLIKONŲ VIENYBĖ

Nukreipia tautos dėmesį į paskirus vietinius komunistus, o tikrieji pavojai yra iš lauko

WASHINGTONAS, D. C. — Prezidentas Eisenhoweris šio trečiadienio konferencijoj daug esmingiau pasisakė prieš senatorių McCarthy, negu pereitos savaitės spaudos konferencijoj.

Eisenhoweris pareiškė, kad senatorius Flanders (resp.-Vt.) padarė didelį pasitarnavimą visuomenei savo kalba Senate, iškritikuodamas respublikonų nenuoramą senatorių Joseph McCarthy, kuris nukreipiąs visuomenės dėmesį nuo svarbiųjų problemų.

Sen. Flanders puolė savo kolegą McCarthy ir už jo pastangas suskaldyti respublikonų partiją. Prez. Eisenhoweris pripažino spaudos korespondentams, kad jis visiškai sutinka su sen. Flanders nuomone.

"Demokratų satelitas"

Sen. Flanders žodžiais, McCarthy elgiasi taip, lyg jis būtų demokratų pasamdytas paruošti jiems kiek galint daugiau medžiagos prieš respublikonus.

Sen. McCarthy nekeliąs komunizmo pavojaus Azijoj, Europoj ir Pietų Amerikoj, bet jis šoka karo šokį ir grįžta nešinas paraudusio dentisto skalpu (maj. Peress), kalbėjo sen. Flanders.

Stevensonas kalbėjęs niekus

Prez. Eisenhoweris, paklaustas, ką jis mano apie Adlai Stevensono priekaištus vyriausybei dėl naujosios strateginės politikos, atsakė, kad Stevensonas prikalbėjęs niekų.

Kitiems korespondentams gynybos sekretorius Wilson prisipažino, kad jis nė neskaitęs Stevensono kalbos. Korespondentams nusistebėjus, gynybos sekretorius paklausė; "Argi Stevensonas yra koks karinis ekspertas?". Wilsonas paaiškino, kad nauji gynybos planai yra išdirbti karo štabų viršininkų ir pakeisti, turint galvoj, kad Amerikos atominių ginklų monopolio laikai pasibaigė.

Respublikonų vardu į Stevensono kaltinimus atsakys viceprezidentas Nixon šio šeštadienio vakarą.

Svetimšaliai JAV armijos Europoje gauna pilietybes

Tarp jų yra Vytautas Bikulčius

FRANKFURTAS, Vokietija. — Antradienį 104 svetimšaliai iš 34 kraštų, tarnauja arba atitarnavę JAV armijoj, gavo Amerikos pilietybes.

Iš jų 23, kai atvyks į Ameriką, numatę apsigyventi Chicagoj ir jos apylinkėse. Tarp tokių minimas ir Vytautas Juozas Bikulčius, kuris, tarnybą baigęs, apsigyvensiąs Kewanee.

Didžiausia naujųjų piliečių grupę sudarė lenkai — 14; po jų seka 13 vokiečių, ir po keletą arba vieną kitą iš įvairiausių kraštų, neišskiriant net Pietų Amerikos ir Kinijos.

Turkija paleido Amerikos laivą

ISTAMBULAS, Turkija. — Per JAV diplomatinės pastangas Turkijos vyriausybė leido išplaukti Amerikos prekiniam laivui "American Volunteer", 7,000 tonų, kurį turkai kaltina suvažinėjus mažą pakraščių laivą Marmaros jūroj ir nuplaukus, nedavus pagalbos. Nelaimėj nuskendo 4 turkų jūrininkai; 5-tą išgelbėjo Amerikos karo laivas.

Amerikiečiai tvirtina, kad jie nepastebėjo jokios nelaimės ir esą šioj nelaimėj niekuo dėti. Istambule pasiliko laivo antrasis kapitono padėjėjas Clary, kol policija baigs tardymą.

Rinkimai Suomijoje padėties nepakeitė

HELSINKIS. — Paleidžiant parlamentą ir paskelbiant naujus rinkimus, prezidentas Paasikivi tikėjosi išeities iš sunkios politinės padėties. Bet rinkimų duomenys rodo, kad jėgų santykis liko tas pats.

Pastoviai vyriausybei sudaryti reikėtų, kad vieną iš didžiųjų partijų gautų bent šimtą atstovų 200 narių parlamente. Pati didžiausioji partija, socialdemokratų, pravedė 54 atstovus, vieną daugiau, negu turėjo. Kitą didelė partija, agrarų, vietoj 51 atstovo dabar trės 53. Komunistinė "liaudies demokratų" partija liko tokio pat stiprumo parlamente su 43 atstovais.

Po rinkimų tenka vėl grįžti į derybas dėl koalicinės vyriausybės iš agrarų ir socialdemokratų atstovų, kurie buvo priėję valdžioj prie tokių nuomonių skirtumų, kad teko paleisti parlamentą.

Ūkininkų partija norėtų sumažinti darbininkų atlyginimą, kad tuo būdu sumažintų gamybos išlaidas ir atpigintų savo gaminius pasaulinėj rinkoj. Tai yra vienas iš tų klausimų, dėl kurių nesutinka socialdemokratai.

General Motors 1953 m. prekyba buvo rekordinė

PARDUOTA UŽ $10.28 BIL.

DETROITAS. — Pereitieji metai gamybos ir prekybos apyvartoj buvo General Motors korporacijai rekordiniai metai.

Kompanija už pagamintus automobilius, o taip pat karinius užsakymus, kaip tankų ir kitų gaminių, 1953 m. gavo $10.28 bil.

Grynas pelnas išvestas $598 milijonų sumai, kuris yra kiek mažesnis, kaip 1949 ir 1950 metų pelnas. Tačiau ir pereitais metais GM liko pirmoj vietoj tarp JAV gamybinių ir prekybinių koncernų, vertinant pagal sumokėtus iždui mokesčius. Paskui GM savo pelno didumu seka Standard Oil Company ir American Telephone & Telegraph Company.

1953 metais GM sumokėjo federalinių mokesčių $1,237 bil.

Rochester, N. Y.

Lietuvos nepriklausomybės minėjimas

Vasario 21 d. įvykusiame Lietuvos Nepriklausomybės minėjime Lietuvos Laisvės Kovos reikalams buvo suaukota $1,324.50. Reikia pridurti, jog Rochesterio lietuvių bendruomenė yra nedidelė, viena iš negausingiausių, susirinkime dalyvavo apie 300 žmonių. Bet vieningas supratimas Pavergtosios Tėvynės laisvinimo reikalų ir nuoširdus Rochesterio lietuvių dosnumas pralenkė pačias didžiausias lietuvių kolonijas.

Lietuvos 36 metų nepriklausomybės minėjime Lietuvos laisvės kovai aukojusių sąrašas

100 dolerių: Šlapelis Feliksas.

50 dolerių:

A. L. Bendruomenės Rochesterio skyr., Dr. Vladas Lelevičius ir šeima.

25 dolerius:

Mocejūnas Pranas, Audra A., Norkeliūnas Petras, Sherelis Robertas, Dirsė Juozas.

20 dolerių:

Klb. Baksys Jonas, Užemeckas Bronius, Sabaliasukas Kazys (21 dol.), Pupininkai Ona ir Jonas, Valiukevičius Jurgis (16 dol.).

11 dolerių:

Jankus Jurgis ir šeima (12 dol.), Krivickai R. J., Šlapelis Povilas, Vitkus Valerijonas ir šeima, Sabaliauskas Antanas ir šeima, Babušiai J. ir M., Apanavičiai Birutė ir Albinas.

10 dolerių:

Kun. D. Mockevičius ir tėvai, Cieminis Andrius ir šeima, Waichus Peter, Krakauskas Bronius ir šeima, Moskūnas Jonas, Vilimas Liūdas, Jasiulaičiai Vyt. ir J. Butrim V., Bliudnikai P. ir A., Vidmantas Gabrielius ir šeima, Valiukonis Marcelė, Pranckūnas Genė, Druseikiai Petras ir Em., Lietuvos Vyčiai, Beresnevičius Aleksas, Stankaitis Alfonsas, Dr., Penkevičius J., Dziakonas Alfonsas ir šeima, Kanapickas Mikas, John Jonynas, Hudson Market, Puidokas Pranas ir šeima (8 dol.), Ilgūnas Stasys ir žmona (8 dol.).

6 dolerius:

Pranas Saladžius, Grybauskas Vyt., Peleckaitė Ieva, Zmuidzinas Vyt., Sinkevičius Albinas.

Po 5 dol.:

Velminskas Bronius, Saunorius Antanas (5.50 dol.), Sadauskaitė Valerija, Daudą Juozas, Žemelis Henrikas, Armonaitė Ramunė, Švedai M. ir J., Batisa Juozas, Skilinskienė Marijona, Domeika Pijus, Juška Jonas, Masiulis Vladas, Sakalauskas Stasys, Podelytė Dalia, Arlauskas Zigmas, Linkevičius Petras, Šliavas Kazys, Reginai V. ir J., Žirlys M., Kilčiauskas J., Šmigelskis Benediktas, Nomeika Zigmas, Liepa Antanas, Krušauskas, Kajeckas Petras, Vaitonis A., Naujokas Andrius, Baliutavičius P., Juška Jonas, Avižienis Julius, Burkūnas A., Urmilaitė Mary, Poškus St., Bardzevičiūtė Nancy, Nakas Kazys, Zlotkus Kazys, Balnius Vytas, Vizgirdienė P., Gerdauskaitė Elenutė, Zmuidzinienė Martyna, Draugeliai Juozas ir Sofija, Semalevičius Antanas, Butrimas E., Gustiniai, Naujokienė Emilija Vosylienė Monika, Vilimas Ignas, Lupinskas Juozas, Puodžiūnas Kęstutis, Jonaitis Stasys, Vaičius Vladas, Žurauskas Jonas, Domeika Antanas, Kasaitis Edmundas (?), Norkus Ona, Simanavičius Vacys, Saladžius Juozas, Obuolevičius Vladas ir šeima, Malašauskas Vladas, Ragaišis J., Masiulis Stasys, Kurkulis Feliksas, Sedlickas Juozas, Kieliauckas S., Kiaunė P., Juzelėnas Aug., Armonas Petras, Vizgirdai Alb. ir A., Levickas John, Valiukėnas Jonas, Dargis Alfonsas, Žiedas Vladas, Povilaitis Jurgis, Adomaitienė Ona, Savage George, Kaunienė Petronėlė.

4 dolerius:

Grybauskas J. (senj.), Sodys Juozas, Skorobogatas Rom.

3 dolerius:

Saunorius Vladas, Gailiūtė G., Čapas Alb., Kąminskienė Petronėlė, Makauskas Petras, Urbonas Matas, Pučius Mečys, Kilikevičienė Izabelė, Skiparytė Julia, Baltrušaitis Juozas, Ruzgienė Kleopatra, Kalvaitienė Anelė, Podelis Ignas, Domeika Vincas, Pinkevičius Juozas, Mačiulis Kostas, Sokienė A.

2 dolerius:

Šimuolis Marija, Sabaliauskaitė Aldutė, Rovas Domikas, Neward John, Armonienė Janina, Gudell Anelė, Januškevičius Kazys, Šukys Pranas, Stašaitis, Ventis Myk., Čiapas St., Poškutė Janė, Bartulis M. Viliūnienė Nelle, Musteikis Jonas, Petkevičius Arūnas, Glovackaitė A. P. Noruševičius, Burkauskienė H., Senkus M. ir žmona, Ptašinskas Amilija, Ashmont C., Podelienė Sofija, Stugis Danielė, Shukis Joseph, Saladžius Vyt., Jančys A., Kazakevičius S. Stašaitis K., Polinauskas Ant., Jazdauskas Pr., Milevičius Peter, John and Martyn Barber Shop.

1 doleri:

Baronienė Albina, Lelevičienė Anelė, Apanavičius V. (senj.), Kavaliauskienė Ona, Butrim Ona, Aperonis (?), Blavesčiūnas, Mendelienė, Sakas Julius, Raivaitis, Gražinienė Morta, Dverinaitytė, Urbonas Val., Sterni J., Baranauskas Pranė, Poluikis T., J. O., John Brown, Jurkulnevičienė, Kovas A., Grizas T., Leonavičienė Juzė, Tomas E., Zaganavičiūtė Zosė, Jovaiša M., Grėbliūnienė P., Gudelienė Ona, Lelevičius (senj.), Mackevičienė A., Navickienė, Peretnas (?), Vyšniauskienė, Margelis, Masiulienė Jadvyga, Choromanskis Pranas, Rimkus Juozas, Matulis Ignas, Jančys Joe, Kazlauskas Amelia, Kazlauskas Anna, Račkaitienė, Glinskienė, Mocejūnas S., Bitinas J., Stirnienė O., XY, Brazys, Eismontas, Šilinis K., Povilaitis, Krajeris Petras, Kečioris K., Poškienė.

Viso: $1,324.50.

Amerikos Lietuvių Taryba
Rochesterio skyr. valdyba

Jei turi parduoti ūkį
į "Naujienas" tuoj užsuk!
O jei laiko neturesi
Telefonu pakalbėsi.

Here's a tip to help you plan for your longest vacation—retirement. Start investing today in United States Savings Bonds. They pay more money in less time than ever before. Your Savings Bonds mature in less than ten years and pay back four dollars for every three dollars you put in. You can hold your Savings Bonds as long as ten years beyond maturity and earn further interest. Three percent interest—compounded semi-annually. Let United States Savings Bonds help your retirement plans. Join the Payroll Savings Plan where you work or the Bond-a-Month Plan where you bank.

1944 - 1954

Šiais metais Bendras Amerikos Lietuvių Šalpos Fondas švenčia savo gyvavimo dešimtmetį. Prieš dešimtį metų, karo gaisrams dar nenustojus rusenti, Amerikos lietuvių visuomenė nusprendė vieningai ir organizuotai gelbėti komunistų teroro išgintus ir vargų spaudžiamus brolius. Ir taip 1944 m. balandžio mėn. 1 d., gimė ši nauja lietuvių organizacija — Bendras Amerikos Lietuvių Šalpos Fondas — Amerikos valdžios pilnai pripažinta ir inkorporuota.

Kvietimas auka ir organizuotu darbu palengvinti sunkią Europoje esančių lietuvių būklę, nuaidėjo skambiai ir plačiai. Jis giliai įsmigo lietuvio širdin. Šiaurinėje Maine, vakarinėje Californijoje, tropiškoje Floridoje, rytiniame Bostone ir vakariniame Sioux City, Iowa, ne tik New Yorke, Chicagoje, Clevelande ar Detroite, bet ir Wisconsino, Illinois, Pennsylvanijos ir kitų valstybių miestuose ir miesteliuose steigėsi skyriai, plaukė aukos, dygo rūbų kalnai. Kruopščios rankos juos vyniojo, rišo ir siuntė į New Yorko uostą; lėktuvais skrido ir traukiniais važiavo tūkstančiai vokų — vokelių, ir kiekvienas su auka arba pranešimu: "... Surengėme koncertą BALFo naudai..." "... Tremtiniams gelbėti rengiame vajų..."

Kai įsitikinta, kad laisvę mylintiems lietuviams raudonasis priešas užsklendė tėvynės vartus, buvo susirūpinta benamių tėvynainių likimu. Šimtai rezoliucijų ir prašymų buvo pasiųsta Amerikos vyriausybei ir Kongresui, delegacijos varstė įstaigų duris, kad ši šalis suteiktų pastogę bolševizmo aukom. O kai atsirado įstatymas, leidžiąs tremtiniams čia kurtis, Balfas griebėsi naujų darbų, kad tik didesnis skaičius galėtų atvykti į šią šalį. Ir taip virš 30,000 lietuvių rado namus laisvoje Amerikoje.

Ką tie tūkstančiai Amerikos lietuvių, įsijungę į Balfą, nuveikė ir kiek gero savo aukomis padarė ir tebedaro, gerai žino visi, dar geriau BALFo darbuotojai ir aukotojai, o geriausiai tie lietuviai pabėgėliai, kurie ir šiandien tebeskursta užjūriuose, nes liga, senatvė ar luošumas jiems neleido kurtis čia.

BALFo Direktoriatas, jausdamas, kad šios šalpos organizacijos gyvavimo dešimtmetis yra brangi ir prasminga sukaktis visų įsitikinimų lietuviams, nutarė 1954 metus laikyti šalpos sukaktuviniais metais ir kviesti visuomenę, Balfo skyrius, visas organizacijas, parapijas, lietuviškąją spaudą ir radio šią sukaktį tinkamai paminėti.

Šalpos sukaktuviniai metai tebūnie sustiprintos ir suaktyvintos paramos metai. Juose sukelkime didesnius išteklius likusiems Europoje pabėgėliams šelpti. Dabartinė pasaulinė padėtis nežada ramaus rytojaus ir iš mūsų gali būti pareikalauta dar daugiau jėgų ir vieningo darbo.

Ryžkimės ir darbuokimės viltimi, kad bendros mūsų pastangos padėtų išsilaikyti lietuvių tautai ir jai grįžti į laisvą gyvenimą, į savo Tėvynę Lietuvą.

BALFo Centro Valdyba:

Kan. prof. J. B. Končius — pirm., prel. J. Balkūnas — vicepirm., A. Devenienė—vicepirm., Anthony A. Olis — vicepirm., Br. Spudienė — vicepirm., Nora M. Gugienė — sekr., A. S. Trečiokas — ižd., St. Bredes, Jr. — fin. sekr.

BALFo Direktoriai:

Joseph Boley, Stanley Gegužis, Juozas Ginkus, P. Gribienė, kun. Dr. A. Juška, A. Kanin-Kaniušis, M. Kase-Kasevičienė, J. L. Kass-Kasmauskas, M. Michelsonienė, Juozas Skorubskas, J. P. Tuinila, Petras Viščinis, Matas Zujus.

You Make No Mistake
When you buy your Vitamins and Drugs from
EISELE
Over 54 years of Pharmaceutical Service
GEORGE EISELE
176 WEST ADAMS STREET
FRanklin 2-8935
Prescriptions filled for Foreign Countries.

INCOME TAX
pajamų mokesčius apskaičiuoja
VLADAS ŠIMAITIS
registruotas Real Estate Brokeris
BRIGHTON PARKE
4241 S. Maplewood. Tel. Bishop 7-0480
Nuo 10 ryto iki 9 val. vakaro.

McWAYNE TILE CONTRACTORS CO.
609 NO. WELLS STREET
SU 7-1508

GUSTAFSON'S
Venetian Blind Service
Free Estimates. Cleaning & Taping
Flexible Steel & Aluminum Blinds
5686 MILWAUKEE AVE.
RO 3-8920

VETERANS PAINTING CO.
Vidinis ir iš lauko pusės, darbas garantuojamas.
- Prieinamos kainos
- Nemokami apskaičiavimai
- Pilnai apdrausta.

NEvada 8-0788

Įsteigta 1907
MOKAME IKI
4%
SUTAUPOMS
OAK SAVINGS & LOAN ASS'N.
Valstybės Priežiūroje
1429 WEST 18th STREET
CHICAGO 8, ILL.
Phone: CANAL 6-1640

Skaitykite "N-nas"

ANTANAS VALONIS "NAUJIENOSE" PILDO INCOME TAX BLANKAS

U. S. Treasury Departamentas nuo šių metų kovo 8 iki kovo 12 dienos atsiuntė savo atstovą į NAUJIENAS, kad pagelbėtų žmonėms užpildyti Income Tax (pajamų mokesčių) blankas. Tuo atstovu yra paskirtas ponas Antanas S. Walons (Valonis), kuris moka lietuviškai. Jis mielu noru pagelbės angliškai nesuprantantiems žmonėms užpildyti reikalingas blankas.

NAUJIENŲ Administracija.

Taupymas yra turtingumo šaltinis
Mūsų bendrovės laikomi pinigai apdrausti iki $10,000.
Pradėk taupyti tuojau... Mes mokam aukštus dividendus.
MIDLAND SAVINGS & LOAN ASS'N.
4038 Archer Avenue Tel. LAfayette 3-6719
Sekretorius AUGUST SALDUKAS
Už Taupomus Pinigus Mokame 3½ Nuošimčio

PERKRAUSTYMAI (MOVING)
Perkraustau baldus ir kitus daiktus vietoje ir iš tolimesnių distancijų.
Turiu naują didelį sunkvežimį (truck) ir apdraudas (insurance) pervežamiems daiktams.
Patarnauju pigiai ir sąžiningai.
Kostas Eidukonis
6930 SO. TALMAN AVE.
Tel. GROVEHILL 6-7096
CHICAGO 29, ILL.

TELEVIZIJOS
RADIJO APARATAI
ELEKTROS REIKMENYS
TV BEI RADIJO LEMPOS
DALYS — BATERIJOS
APARATŲ SUTAISYMAS
dirbtuvėse ir namuose atliekamas patyrusių inžinierių. Sąžiningas ir geras patarnavimas garantuotas.
DAINA TELEVISION
sales - service
3130 S. Halsted, DAnube 6-6887

Your hearing is importatant
— Hearing aid consultant —
We fit hearing aids by appointment. Credit terms can be arranged.
LOIS TULLIS
6 N. MICHIGAN AVE.
STate 2-6854

LEO'S MARKET
Specializing in
HOME MADE POLISH SAUSAGE
HOME DRESSED CHICKENS
2102 W. CERMAK ROAD
VIrginia 7-6288

REUMATIZMAS
Greitai pagalbai nuo rausvų ištinusių kelių, pirštų, riešų ir nuo pečių gėlimo bei sustingusių raumenų vartok naują išradimą AMERPOL—žalias tabletes. AMERPOL greit sulaiko reumatizmo ir arthritis žalojantį skausmą. 100 tablečių $4.00, užsakoma tik per paštą. Siusk į: AMERPOL, Dept. L, 957 N. Ashland Ave., Chicago 22, Ill.

BUDRIKAS
skelbia nepaprastą KAINŲ NUPIGINIMĄ
Pirkėjams gerų baldų namams, saliono komplektų, kilimų, miegamųjų kambarių komplektų, šaldytuvų, skalbiamų mašinų, televizijos, radio aparatų, papuošalų (jewelry), deimantų, laikrodėlių — su didele sutaupa ir lengvomis išsimokėjimo sąlygomis. Be to, pirkėjai turės progos laimėti dovanas.
Gali laimėti: $2,200 vertės iš Europos importuotą sportinį automobilį—ir vienos savaitės atostogas (vacation) dviems asmenims — Miami Beach, Floridoj.
Kuponai pirkėjams duodami nemokamai. Atsilankykite!
JOS. F. BUDRIK, Inc.
3241 South Halsted St.
Telefonas: CALUMET 5-7237
Budriko Radio Valanda leidžiama kiekvieno ketvirtadienio vakare nuo 6 iki 7 val. vakaro iš stoties WHFC, 1450 kilocycles.

NEW DEAL LIQUORS
3450 So. Halsted Street YArds 7-6355
VELTUI PRISTATYMAS
PIGIAUSIOS CHICAGOJE GĖRIMŲ KAINOS KAIP TIK JŪSŲ GYVENAMOJE APYLINKĖJE.

PRANCŪZIŠKAS KONJAKAS
HENNESSY
MARTELL
BISQUIT
$5.39 Fifth

PRANCŪZIŠKAS KONJAKAS
MOUNIE
3 žvaigždžių. Fifth
$4.95

SCOTCH
Garsusis V. A. T. 69
Fifth $4.69

SPIRITAS
190° stiprumo
Fifth $4.99

VODKA
RUSIŠKA
100° stipr.—Fifth $3.69

Baltos Meškos Alus
Dėžė po 24
12 unc. butelius $3.29

IMPORTUOTI VYNAI

KIJAFA (Daniškas)	Fifth	$1.69
COURBET (Prancūziškas)	Fifth	$1.15
BLANCHE (Prancūziškas)	Fifth	$1.49
CHIANTI (Itališkas)	Fifth	98¢
LIEBFRAUMLICH (Vokiškas)	Fifth	$1.69
SCHWARZE KATZ (Vokiškas)	Fifth	$1.69
ENCANTO (Portugališkas)	Fifth	$1.69

Whirlpool beats the sun at drying clothes!

The Fully Automatic **DRYER** you need for the work-free (and fade-free) drying you want!

—beats the sun in NO-FADE DRYING! Plaids and prints stay bright and gay... while Whirlpool's indirect Tempered Heat dries garments safely and spotlessly.

—beats the sun in FLUFFY-SOFT DRYING! Clothes tumble dry far fluffier—so *wrinkle-free* many pieces need no ironing.

—beats the sun in TIME-SAVING DRYING! Breeze-blown ThermaFlow Action dries a big 9-lb. laundry load in *minutes!*

—beats the sun in JUST-RIGHT DRYING! Protection for your dainty fabrics... assured by Whirlpool's broad Temperature Selection.

EASY TERMS

More exclusives! More benefits—yours with **WHIRLPOOL:** • Efficient Force-Flo Venting—frees you of lint and moisture worries • Handy Interior Light • Finger-touch Door Release • Distinctive Cabinet beauty, with Life-Coat Finish • Trim, new Flush-to-Wall Construction.

Come in! See a demonstration here of the DRYER that out-does all outdoors

GLASER'S RADIO and FURNITURE CO.
5123 South Kedzie Avenue PRospect 6-1790

TAUPYKITE ATEIČIAI. PASIDĖKITE TAUPOMUS PINIGUS Į CHICAGOS SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION, KUR KIEKVIENA SANTAUPA PILNAI APDRAUSTA IKI $10,000 BY AN AGENCY OF THE U. S. GOVERNMENT

KUR visada buvo ir yra išmokamas aukštas dividendas.
KUR pinigai buvo ir yra išmokami pagal reikalavimą.
KUR tamsta pats gali atlikti visus savo ir savo šeimos finansinius reikalus.
KUR 30 metų patyrimas užtikrina visiems saugų ir teisingą patarnavimą.

Taupykite šioj tvirtoj, lietuviškoj finansinėj įstaigoj MŪSŲ TURTAS YRA 12,500,000.00 DOLERIŲ. Dėl paskolų geresnėm sąlygom, perkant arba statant namą, visada pasimatykite su mumis.

CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION JOHN PAKEL, Prezidentas. 6234 So. Western Ave. Telef.: GRovehill 6-7575

VALANDOS: Pirmadieniais nuo 12 iki 8 val. vakaro. Antradieniais ir Penktadieniais nuo 9 iki 4 val. po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 iki 8 val. Trečiadieniais uždaryta visą dieną. Šeštadieniais nuo 9 ryto iki 2 po pietų.

Garsinkitės "N-nose"

KANADOS ŽINIOS

Toronto, Ont.

Vasario 16-toji

Toronto lietuviai šiais metais tautos šventę paminėjo gana gražiai.

Lietuvius sveikino: Ontario provincijos parlamento atstovai, miesto tarybos atstovas ir Pabaltijo kraštų konsulai. Buvo dar visa eilė sveikintojų, bet pirmininkavęs Toronto apylinkės valdybos pirmininkas J. Simonavičius, trumpindamas laiką, kitų tautybių sveikintojų tik pavardes perskaitė.

Sveikintojų tarpe buvo ir tokių, kurie, tur būt, manė, kad lietuviai laikraščių neskaito, nes perskaitė savaitės laiko senumo žinią kaip kokią naujenybę... Tokios naujienos jau kartojasi kelinti metai. Nemaža dalis lietuvių jaučia didelį pažeminimą, girdėdami tokias senas pasakas!

Meninę dalį atliko St. Mašalaitė, V. Verikaitis ir "Varpo" choras, vedamas p. Gailevičiaus, taipgi vyrų choras. Šiuo kartu operos žvaigždės kažinkodėl nepasirodė.

Ponas V. Verikaitis vasario 19 d. per radijo stotį CBL vasario 16 d. proga davė gana gražią lietuvišką programą. Už tai p. Verikaičiui priklauso didelis kreditas.

Vasario 16-tąją atžymėjo kelios kitos mažesnės grupės kaip antai: SLA 236 kopa, kur įdomią paskaitą skaitė Jurgis Strazdas. Dar minėjo skautai ir, rodos, evangelikai. Bet tai vis mažo maštabo.

Lietuvių Diena

Iš Toronto LB Apylinkės pirmininko teko sužinoti, kad Toronto apylinkės valdybos nariai rūpestingai ieško tinkamų patalpų, kur galėtų sėkmingai Lietuvių Dieną pravesti. Data nors dar nėra tikra, bet numatoma rugsėjo 4-5-6 dienomis. Tuo laiku vyksta kasmetinė nacionalė paroda Toronte, tai ta pačia proga gal ir iš Amerikos lietuvių galės daugiau atsilankyti.

Teko spaudoj pastebėti, kad kai kurios mažos kolonijos, norėdamos kokį didesnį pikniką suruošti, mėgina tam piknikui Lietuvių Dienos vardą prikergti. Tai yra stačiai visuomenės klaidinimas, ir to neturėtų būti.

SLA 236 kp. sukanka 20 metų

Šių metų spalio 7 d. SLA 236 kuopai sukanka 20 metų nuo jos įsikūrimo Toronto mieste. Tą įvykį kuopos nariai norėtų iškilmingiau paminėti, ir jau buvo numatę datą, būtent, spalio 9 d. Bet jau dabar spaudoj pasirodė žinutė, kad kita organizacija tą pačią dieną rengia nemažą parengimą. Ką SLA kuopos nariai darys, tai priklausys nuo visuotinio narių susirinkimo.

"Dainos" grupės parengimas, kuris įvyko vasario 28 d. Lietuvių Namuose, buvo sėkmingas ir davė nemažai pelno, kuris bus pasiųstas Vokietijoje esantiems paliegėliams ir apskritai pagalbos reikalingiems lietuviams. Pažymėtina, kad "Dainos" grupė veikia sutartinai su Kanados Šalpos Fondu.

Tėvai Pranciškonai ir lietuvių radijo valandos vedėjas p. J. Simanavičius yra gavę po sklypą žemės prie Simcoi ežero. Bet mačiusieji sklypus sako, kad stovyklavimo vieta nėra gera, nes nėra medžių. Taigi K. L. Bendruomenė vistiek turės ieškoti ūkio tinkamesnei vietai.

—Senas Kanadijonas

Budriko radijo programa

Kiekvieną ketvirtadienį yra malonu pasiklausyti Budriko radijo programos iš stoties WHFC, 1450 kil., nuo 6 iki 7 val. vakaro. Budriko programoje visada dalyvauja geriausiausi, rinktini dainininkai ir studijos orkestras. Tad pasiklausykite ir šį vakarą.

Beje, primintina, kad dabar Budriko krautuvėje, 3241 South Halsted St., eina didelis išpardavimas specialiai nupigintomis kainomis. K. K.

Kūno kultūros mokytojų ir sporto darbuotojų žiniai

VVS Apygardos Komiteto Pranešimas Nr. 8

Vyr. Fizinio Auklėjimo ir Sporto Komitetas, norėdamas žinoti dabartinį mūsų sportinio personalo potencialą ir siekdamas kuo didesnį sportiniame darbe prityrusių asmenų skaičių įtraukti į lietuvišką sportinį judėjimą, sudarinėja kūno kultūros mokytojų, sporto instruktorių ir kitų sporto darbuotojų kartotekas.

Šiam reikalui Vidurinių Vakarų Sporto Apygardos Komitetas, Vyr. FASK-tui pavedus, prašo visus buvusius kūno kultūros mokytojus, sporto instruktorius, asmenis veikusius sporto organizacijose, nors dabar sportinėje veikloje aktyviai ir nedalvaujančius, gyvenančius apygardos ribose (Illinois, Michigan, Ohio, Indiana, Wisconsin ir kitose kaimyninėse valstybėse) užmegzti kontaktą su sporto apygardos komitetu, šiuo adresu: **Algirdas Nasvytis, 1380 Ansel Road, Cleveland 6, Ohio.**

Pageidaujamos žinios: pavardė, adresas, amžius ir trumpa sportinės veiklos santrauka.

Prašome šias žinias suteikti iki **š. m. kovo mėn. 15 d.**, kadangi dar prieš visuotiną sporto klubų atstovų ir sporto darbuotojų suvažiavimą, kuris įvyks balandžio mėn. Chicagoje, norima užbaigti sudaryti šias kartotekas ir visus užsiregistravusius apie suvažiavimą painformuoti.

—VVSAp-dos Komitetas.

Sulaikė telefono mokesčio kėlimą

Illinojaus komercinė komisija sulaikė Bell Telephone Co. užsimotąjį telefono mokesčio didinimą nuo kovo 22 d. Bus pavesta privatinei firmai ištirti, ar iš tikrųjų Bell kapitalo padėtis pateisina šiokį pakėlimą.

Bell kompanijos prašytasis pakėlimas būtų padidinęs telefono išlaidas rezidencijose vidutiniškai 75 c. per mėnesį, o biznio įstaigose — $2.50. Per metus kompaniją tikėjosi surinkti papildomų pajamų $25.9 milijono, tuo pačiu, kaip ji teigė, pagerindama ir telefono patarnavimą.

Detroit, Mich.

Įgaliotiniai

Lietuvių B-nės Detroito Apylinkės solidarumo mokesčiui rinkti yra įgalioti sekantieji asmenys.

Abarius Mykolas, Asminas Jonas, Bajorūnienė Marija, Bulota Petras, Buitkus Jonas, Čižauskas Vytautas, Griškelis Petras, Gurka Vytautas, Garliauskas, Juška Juozas, Kodatienė Kunigunda, Kukučionis Vladas, Kundrotienė Val., Pajaujis Zenonas, Polikaitis Bronius, Petkevičius Leonas, Paurazienė Elžbieta, Petrulis Algis, Ražauskas Kazys, Staškevičius Vladas, Staniulis Česlovas, Urbonas Vacys ir Vailokaitis Juozas.

—Valdyba

Moving Moving
PERKRAUSTYMAS IŠ ARTI IR TOLI
ILGŲ METŲ PATYRIMAS — PIGUS SĄŽININGAS PATARNAVIMAS.
NAUJI DIDELI SUNKVEŽIMIAI — PATOBULINTI PERKRAUSTYMUI ĮRANKIAI, KAIP PATYS SUNKVEŽIMIAI, TAIP IR JŪSŲ PERKRAUSTOMI BALDAI YRA APDRAUSTI — INŠIURINTI.
J. NAUJOKAITIS 6819 SO. ROCKWELL ST., CHICAGO 29, ILLINOIS. Tel.: WAlbrook 5-9209

Siegler PATENTED AUTOMATIC
GAS HEATERS
ALL MODELS ON DISPLAY
OUR INSTALLATION WILL PASS GAS CO. INSPECTION.
We conceal all pipes inside your walls and give you a
1-YEAR FREE SERVICE POLICY
Free Heating Counsel
Come in, write or phone us about your heating problems. Our expert heating engineers will gladly assist you in working out the most practical and least costly solution! No obligation!
OGDEN STOKER SALES & SERVICE
1314 WEST GRAND AVENUE
Phone: SEeley 3-7112-3
Hours: 9 to 5:30 Daily — Mon. and Thurs. 9 to 9.

DANA DANA
DIDELIS PASIRINKIMAS ĮVAIRIŲ GINTARO GAMINIŲ.
Lietuviški audiniai, medžio ir odos išdirbiniai, meniški margučiai ir kitos prekės mūsų krautuvėje.
DANA, 1445 So. 49th Ave., Cicero 50, Ill.

SHULMISTRAS & CO.
INSURANCE
REAL ESTATE
4004 S. ARCHER AVE.
CHICAGO 32, ILL.
LAFayette 3-6300
Property Management Mortgage Sales Loans Notary Public Investment Counselors
ARCHER CURRENCY EXCHANGE
Checks Cashed Money Orders Utility Bills Accepted

BUDRIK'S
3241 South Halsted Street
Atdara sekmadienį nuo 12 iki 6 val. vakaro.
Pirmadienį ir ketvirtadienį iki 9:30 val. vakaro.
KREDITUOJA KIEK JUMS REIKALINGA!
Didelis dirbtuvės užpirkimas! Sutaupimas visiems namų reikalams! Didelis pasirinkimas iš įvairių išdirbysčių!

GYVENAMOJO KAMBARIO SETAI
$149 vertės 2 gabalų gyvenamojo kambario setas ... $89.00
$159 modernus Kroehler 2 gab. gyv. kambario setas ... $119.00
$199 vertės 2 gab. puikūs moderniški setai ... $138.00
$239 vertės 2 gab. Jacquard Frieze setai ... $159.00
$129 vertės dalimis (sectional) setai ... $59.00
$149 vertės dalimis (sectional) setai ... $79.00
$199 vertės Kroehler dalimis (sectional) setas ... $124.00

MIEGAMOSIOS SOFOS
Simmons kėdė lova (chair bed) ... $37.00
$70 vertės Sofa lova ... $39.00
$259.50 Simmons apartmentinio dydžio Hide-a-Bed ... $199.00
$139 vertės Brandwein Davenette ... $89.00
$199 vertės Bran-Divan, moderniškų audeklų ... $138.00
$219 Kroehler Sleep-O-Lounge ... $159.00
$299.50 Simmon Hide-a-Bed, Lawson stiliaus ... $199.00

MIEGAMOJO KAMBARIO SETAI
Pilno dydžio lova ir dviguba komodė ... $59.00
$109 vertės 3 gabalų miegamojo kambario setai ... $79.00
$139 vertės 3 gab. Blonde miegamojo setai ... $99.00
$199 vertės 3 gab. "Bleached" su dviguba komode setai ... $159.00
$199 vertės 3 gab. 18 amž. mahogany veneer setai ... $159.00
$239 vertės 3 gab. su dviguba komode riešuto setai ... $179.00
$269 vertės 3 gab. Cordovan, su dviguba komode setai ... $189.00

MATRACAI, LOVOS
BARGENAS ANT VISŲ GUOLIUI REIKMENŲ!
Reg. vertės $59 Innerspring matracai, viena pusė vilnų ... $29.00
Reg. $29 Resilient Innerspring matracai ... $19.85
Reg. $39 Simmons Innerspring matracai ... $29.85
Reg. $59 Simmons "White House" matracai ... $39.50
Reg. $79 vertės garsios išdirbystės Sofa lova ... $58.00
Reg. $39 vertės atskiros lovos, pasirinkimas ... $17.00

DINETTES - VALGOMOJO KAMBARIO SETAI
Reg. $69 vertės Chrome Dinette ... $39.00
Reg. $89 vertės Chrome Dinette ... $49.00
Reg. $125 vertės Chrome Dinette ... $69.00
Reg. $175 vertės Dinette setas ... $99.00
Reg. $249 vertės 7 gab. valgomojo kambario setas ... $139.00
Reg. $150 vertės 5 gab. Lloyds Dinette, šviesaus klevo ... $79.00

KILIMAI, KARPETAI
$39 vertės "Wool Face" kaurai ... $19.00
$9.00 vertės ketv. jardas Twist Broadloom, ketv. jardas ... $4.00
$69 vertės 9x12 Axminster kaurai ... $49.00
$79 vertės 9x12 Broadloom kaurai ... $59.00
$99 vertės 9x12 Bigelow kaurai ... $69.00

RAŠOMIEJI STALAI (DESKS)
Klevinis mokinių raš. staliukas, vertės $29, už ... $19.00
Blond Kneehole raš. staliukas, vertės $59, už ... $39.00
"Typewriter desk", mahogany, vertės $74.50, už ... $42.50
Kneehole raš. staliukas, odos viršum, vertės $99.50, už ... $49.00

ĮVAIRIEMS REIKALAMS KĖDĖS
$14 vertės plastikos kėdės ... $7.00
$29 vertės televizijos kėdė ... $14.00
$49 vertės "Barrel" kėdė ... $26.00
$59 vertės Kroehler kėdė ... $29.00

STALAI
$19 vertės "coffee" stalas ... $9.00
$21 vertės Cocktail stalas ... $10.00
$35 vertės stalai ... $14.00
$20 vertės "End" stalai ... $8.00

$20.00 nuolaidos perkant tą naują $59.00 vertės matracą viena puse vilnų—dėl žiemos.
JOS. F. BUDRIK, INC.
3241 South Halsted Street
Budriko radio valanda leidžiama kiekvieno ketvirtadienio vakare nuo 6 iki 7 val. vakaro iš stoties WHFC, 1450 kilocycles.

NOW YOU CAN OWN THE NEW
HOOVER Lark
Light Weight, Low Cost, Full Size
EASY TERMS
HOOVER

Easy to use! Faster cleaning! No bag to empty!

Complete attachments for all home cleaning!
Special KING-SIZE TRADE-IN allowance
for your old cleaner—now at
ILLINOIS FURNITURE AND RADIO COMPANY
1570 N. Milwaukee Ave. HUmboldt 9-1600

NEW G-E REFRIGERATOR
WITH
REVOLVING SHELVES
PUTS ALL FOOD AT YOUR FINGERTIPS!

ONLY G-E GIVES YOU REVOLVING SHELVES...
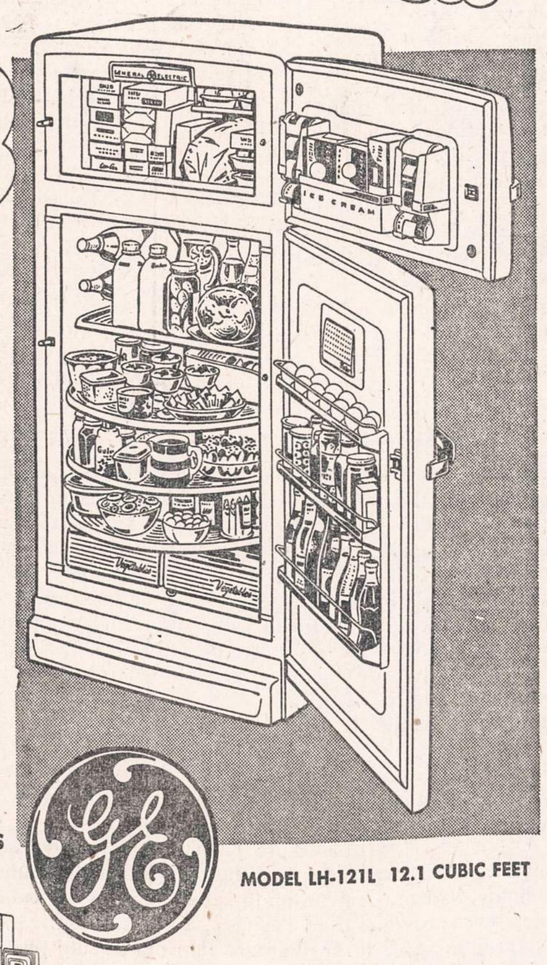
PLUS
ALL THESE NEW FEATURES!
★ fold away bottle racks
★ ice cream rack—juice can dispenser
★ adjustable door shelves
★ mini-cube ice trays
EASY TERMS
After Small Down Payment
Two separate appliances in One cabinet!

A big automatic defrosting refrigerator . . . and a true zero-degree freezer that holds up to 89 packages of frozen foods!
MODEL LH-121L 12.1 CUBIC FEET
REFRIGERATOR-FREEZER COMBINATION
SOLTIS HOME APPLIANCES AND FURNITURE
2647 West 51st St.
HEmlock 4-7095
OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. HAymarket 1-6100

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
$9.00 per year in Canada
$9.00 per year outside of Chicago
$10.00 per year in Chicago
5 cents per copy.

Užsakymo kaina:
Chicagoje—paštu:

Metams	$10.00
Pusei metų	$5.50
Trims mėnesiams	$3.00
Vienam mėnesiui	$1.25

Chicagoje per išnešiotojus:

Viena kopija	5c.
Savaitei	30c.
Mėnesiui	$1.25

Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoje:

Metams	$9.00
Pusei metų	$5.00
Trims mėnesiams	$2.50

Užsieniuose:

Metams	$11.00
Pusei metų	$5.50
Tmis mėnesiams	$3.00

Naujienos eina kasdien, išskiriant sekmadienius. Leidžia Naujienų Bendrovė, 1739 S. Halsted Street, Chicago 8, Illinois. Telef.: HAymarket 1-6100.

Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.

Republikonų vadai prieš McCarthy

Pereitą savaitę prez. Eisenhower labai atsargioje formoje parodė savo nepasitenkinimą sen. McCarthy metodais kvočiant armijos karininkus dėl menamo pataikavimo komunistams tame departamente. Wisconsino senatorius, tuo padrąsintas, pasakė, kad jisai savo taktikos nekeisiąs, nežiūrint ką apie tai galvoja prezidentas.

Bet dabar jau ir Eisenhoweris, ir kiti republikonų vadai ėmė kalbėti griežčiau.

Kai Adlai Stevenson, buv. demokratų kandidatas į JAV prezidentus, aną dieną padarė priekaištą republikonų vadovybei, kad ji neįstengianti suvaldyti plačiaburnį Wisconsino senatorių, tai prez. Eisenhower įgaliojo viceprezidentą Nixoną atsakyti į Stevensono kalbą, ignoruodamas McCarthy. Pastarasis nori kalbėti, bet radijo tinklai atsisako duoti nemokamai laiko jo kalbai. McCarthy pyksta ir grasina traukti radijo kompanijas tieson.

Prieš McCarthy išėjo viešai įtakingas senatorius Flanders, republikonas iš Vermont, kaltindamas McCarthy stengiantis "įskelti" republikonų partiją. Nurodęs, kad JAV dabar veda nuolatinę kovą su komunistų agresija Azijoje, Europoje ir Pietų Amerikoje, republikonų senatorius klausė, o ką daro McCarthy tų pavojų akivaizdoje. Ir Flanders atsakė, kad Wisconsino jaunesnysis senatorius, "nusidažęs karo dažais", "šoka karo šokį", šūkauja, kaip indėnas, ir eina į mūšį, bet ne prieš išorinį priešą, o prieš "rausvąjį armijos dentistą".

Šita sarkastiška Vermonto senatoriaus kalba jau pati savaime buvo pusėtinai karti pilė Wisconsino smarkuoliui, kuriam iki šiol dar nebuvo tekę girdėti tokių "komplimentų" iš savo partijos vadų lūpų. Bet jam pasidarė dar nemaloniau, kai vakar pats prez. Eisenhoweris savo spaudos konferencijoje pareiškė, kad sen. Flanders "didžiai pasitarnavo visuomenei", puldamas savo kalboje McCarthy, kuris stengiasi nukreipti žmonių dėmesį nuo svarbiųjų pasaulio problemų!

Šitais savo žodžiais JAV administracijos galva aiškiai ir nedviprasmiškai pasisakė prieš McCarthy, nepaisydamas to, kad pastarąjį dar vis karštai remia kai kurie įtakingi republikonai.

Prez. Eisenhoweris norėjo būti neutralus ginčuose dėl "Mccarthyizmo". Jam rūpėjo nesugriauti partijos vienybės. Žinovai sako, kad prezidentą sulaikydavo nuo griežto pasisakymo prieš McCarthy demagogiją kai kurie administracijos patarėjai, kuriems atrodė, kad smarkusis Wisconsino senatorius galėsiąs savo kalbomis padėti republikonams laimėti rudens rinkimus. Tačiau McCarthy nemokėjo susivaldyti ir privertė prezidentą atvirai išeiti prieš jį.

Kovoti su Eisenhowerio autoritetu Wisconsino karštuoliui bus nelengva.

APŽVALGA

SUOMIAI BALSAVO

Pereitos savaitės gale Suomijos žmonės išsirinko atstovus į naująjį seimą, kuris susideda iš 200 narių. Balsavimo rezultatai dar nėra pilnai apskaičiuoti, nes pagal proporcingąją sistemą surasti, kiek kuriai partijai teks mandatų, reikia nemaža laiko. Bet, sprendžiant iš apytikrių duomenų, seimo sudėtis beveik nepasikeitė.

Daugiausia atstovų — 54 — išrinko socialdemokratai, laimėdami vieną mandatą daugiau, negu kad turėjo senajame seime. Agrarinė (ūkininkų) sąjunga pravedė 53, laimėdama du nauju mandatu; bolševikuojantieji Liaudies demokratai gavo 43 vietas — tiek pat, kiek turėjo senajame seime.

Ūkininkų partijos vadas Urho Kekkonen, buvęs keturis kartus premjeru, siūlo sudaryti koalicinę socialdemokratų-ūkininkų vyriausybę, kadangi nė viena partija neturi absoliučios daugumos seime.

Komunistai Suomijoje nestato kandidatų savo partijos vardu, nes jie yra nepopuliarūs. Bet jie yra susidėję su pusbolševikiais, kurie vadinasi "Liaudies demokratais". Įdomu tačiau, kad, ir šitaip apsimaskavę, jie gauna drauge su savo bendrakeleiviais tik truputį daugiau kaip 25% balsų, nors juos visokiais būdais remia Sovietų Sąjungos valdžia.

PAŠALINTAS PARTIJOS SEKRETORIUS

Prancūzijos komunistų partijos centro komitetas pašalino partijos organizacinį sekretorių Auguste Lecoeur už tai, kad jisai nemokėjęs organizuoti angliakasių Pas deCalais apygardoje ir, kas dar blogiau, atsisakė prisipažinti prie savo klaidų. Jį kaltino Jacques Duclos, kuris pavaduoja sergantį partijos fiurerį Thorez'ą.

Tačiau Lecoeur kurį laiką dar pasiliksiąs politbiure.

Matyt, komunistų partijos viršūnėse eina "rūgimas".

PANAIKINO PIRMININKO POSTĄ

Rytinės Vokietijos komunistų partija paskelbė naują statutą, kuriuo yra panaikinamas partijos pirmininko postas. Vyriausiuoju partijos viršininku yra numatomas pirmasis centro komiteto sekretorius. Šią vietą dabar turi Walter Ulbricht, kuris labai stengiasi pamėgdžioti rusų Leniną.

Vokietijos komunistų partija turėjo iki šiol du pirmininku: Wilhelm Pieck, kuris taip pat nešioja "liaudies respublikos" prezidento titulą, ir Otto Grotewohl, kuris yra tos "respublikos" premjeras. Kai partijos statutas įeis galion, jiedu nebebus partijos pirmininkai, bet valdžioje bus palikti.

Savo partiją rytinės Vokietijos komunisati vadina "Socialistų Vienybės Partija", bandydami apgauti publiką, kuri komunistų vardo nemėgsta.

Be šitos apsimaskavusios komunistų partijos, Vokietijos sovietų zonoje dar yra keturios "buržuazinės" partijos: Krikščionių Demokratų sąjunga, Liberalų Demokratų partija, Tautinė Demokratų partija ir Ūkininkų partija. O Socialdemokratų partija yra visai uždrausta.

Tačiau tos buržuazinės partijos turi šokti pagal komunistų muziką. Jos negali nei kritikuoti komunistus, nei pasipriešinti komunistų valdžiai.

Panašiai buvo ir prie Hitlerio. Tik, vietoje komunistų, tada viską kontroliavo naciai.

ITALIJA DAR NEŽUVUS

Katalikiškiausioje pasaulio šalyje, Italijoje, yra stipriausia po Sovietų Sąjungos komunistų partija. Be to, su ja eina pseudosocialistinė Nenni partija. Jiedvi kartu gauna daugiau kaip trečdalį visų paduodamų rinkimuose balsų, ir jų jėgos auga.

Kai kurie stebėtojai todėl sako, kad Italija susilauks Čekoslovakijos likimo, nes, esą, jei tik dar 5 nuoš. balsuotojų persimes į komunistų arba jų bendrakeleivių pusę, tai "kairysis blokas" paims valdžią į savo rankas.

Bet New York Times bendradarbė Anne O'Hare McCormick mano, kad tokia pažiūra yra klaidinga. Ji sako, kad Italija nėra "saugi", bet nėra ir "rūsčiame pavojuje".

Tikrąjį pavojų Italijai sudaro, jos nuomone, ne komunistų stiprumas, o jų priešų nevieningumas. Italijos komunistų vadai bijo ne tiek dešiniųjų arba konservatorių, kiek pažangių demokratų ir demokratinių socialistų. Tokiai pažangiai demokratinei koalicijai vadovauja naujasis premjeras Mario Scelba. Jei jisai sugebės pravesti reikalingas kraštui reformas, ypač žemės ūkyje, tai komunistams nebebus progos laimėti.

"NAUJIENAS" SKAITO VISŲ SROVIŲ ŽMONĖS: DARBININKAI, MOKSLININKAI, VALSTYBININKAI, DVASININKAI, PROFESIONALAI IR BIZNIERIAI. JIE ŽINO, KAD NAUJIENOS PADUODA TEISINGIAUSIAS ŽINIAS IR GERIAUSIUS RAŠTUS.

PASTABĖLĖS

★

◆ Vasario mėnesio pabaigoj dvi dienas trukusi socialistų internacionalo konferencija Briusely pasisakė už Europos gynybos organizavimą. Norvegijos darbo partijos atstovas ragino Švediją ir Daniją, nesidairant į šonus, remti Europos gynybos reikalą.

Konferencijoj dalyvavo 15 valstybių socialistų partijos atstovai ir trijų SSSR pavergtų kraštų socialistų partijos užsienių delegatūrų atstovai, tame skaičiuje ir Lietuvos socialdemokratų partijos.

Konferencijos nutarimai bus vėliau plačiau paskelbti.

◆ Pasaulio laisvųjų kraštų spaudoje labai daug rašoma apie būsimą su kinų komunistais konferenciją Genevoje, ir lūkeriaujama kažkokių pragiedrulių. Veltui lūkesčiai! Kai kas daug vilties dėjo į buvusią keturių ministrų Berlyno konferenciją, o ji tiek tedavė, kad Kinijos komunistai turės progos Šveicarijoj pakartotinai išsiplūsti ir pasityčioti iš dedamų pastangų bent Korėjos kampely sąlyginę taiką įgyvendinti. Tiesa, kai kas mėgina pateisinti Berlyno konferencijos buvimą ir . . . bruka mintis, kad menamai ir ten kai kas laimėta. Gal . . . Teherano, Jaltos, Potsdamo buvusių pasitarimų tariamais ten susitarimais ir laimėjimais taip pat buvo džiaugiamasi. Dabar jau daug kas drovisi tuos "laimėjimus" prisiminti, nes šių dienų šviesoje atrodo, kad buvo tik didelis nesusipratimas, kurio visi keliai atgal veda į Muencheną... Tada prancūzai, anglai taip pat didžiavosi taiką laimėję, o Hitlerio vedami smogikų būriai jau siautėjo Europoje. Tiesa, ne Prancūzijos ir Anglijos žemėse . . . bet ir čia greitai karo veiksmai prasidėjo...

SSSR taikos reikalas ir jungtinių Tautų organizacija tiek rūpi, kiek pernykštis sniegas, ir visi pasitarimai ar susitarimai su jais tiek verti, kiek ant sniego duoti parašai. Jie vertina tik laiką ir jėgą. Visa kita — akių dūmimas.

◆ JAV daugiausia ir ilgiausių streikų būta 1952 m., tai yra tada, kada darbininkai turėjo gerus uždarbius ir neturinčių darbo nebūta.

1952 m. viso buvo 5,117 streikų. Juose dalyvavo 3,540,000 darbininkų. Streikuose darbininkai prarado 59,000,000 darbo dienų.

JAV darbininkų judėjimo istorijoje panašūs metai buvo 1946, tada streikų buvo 4,985, juose dalyvavo 4,600,000 ir darbo dienų buvo prarasta 116,000,000.

JAV darbo departamentas streikų statistiką veda pradedant 1885 m.

◆ 1953 m. geriausiai uždirbo JAV pramonės darbininkai, dirbą kuro gamybos pramonėj (petroleumo ir anglies). Jų vidutinis savaitinis uždarbis buvo $88.04. 1952 m. jis buvo $84.40; Tada kai kurie kiti savaitiniai uždarbiai, vidurkiu juos skaitant, buvo tokie: Manufaktūros pramonėj $71.46 (1952 — $67.97); maisto — $77.13 ($73.04); metalo—$83.62 ($77.33); elektros — $71.62 ($68.64); transporto — $87.62 ($83.03); medžio — $64.15 ($63.45); tabako — $46.78 ($38.40); popieros — $71.94 ($68.91); spaudos — $84.24 ($81.48); chemijos — $73.50 ($70.45); stiklo — $69.58 ($66.17). Čia neišvardyta kitose pramonės šakose dirbančiųjų uždarbiai, Bendrai, visi uždarbiai svyravo tarp 66 ir 88 dolerių per savaitę.

◆ Įsidėmėtina, kad 1953 m. darbininkų uždarbiai buvo aukštesni už 1952 m. Vadinasi, neveltui 1952 m. streikais buvo rekordiniai.

◆ SSSR išeina laikraštis "Slavianin" vadinamas. Jis pasirodė antrojo pasaulinio karo metu, kai komunistų propagandai buvo reikalinga slavų kilmės tautas mulkinti, kad SSSR jiems nešanti tikrąją laisvę. Dabar tas laikraštis jau išsigimė, tai yra dėl slavų kilmės tautų laisvinimo jis daugiau neužsimena; jos veik visos jau SSSR "išlaisvintos".

Akylesnioji pasaulio spauda dabar atkreipė dėmesį į vieną tame laikrašty pasirodžiusį straipsnį. Straipsny rašoma apie visokeriopas laisvuose kraštuose pasibaisėtinas žiaurybes, reakcijos žiaurėjimą, vergijos buvimą, darbo žmogaus išnaudojimą ir jo asmenybės niekinimą, laisvos spaudos neturėjimą ir visa kita, kas SSSR turima ir ko vakarų demokratijos kraštuose nesama.

Kai kas linkęs spėlioti, kad tokio turinio straipsnis visai sąmoningai įdėtas ir taip gudriai suredaguotas, kad kiekvienas akylesnis skaitytojas tuoj gali dasiprotėti, kad tai rašoma ne apie demokratijos kraštus, bet apie pačią SSSR. Galima patikėti. Caro laikais, cenzūros siautėjimo metais, taip pat spaudoje pasirodydavo dviprasmiai parašyti panašūs straipsniai, kur menamai buvo rašoma apie kitas valstybes, bet faktiškai visa tai tiko carų biurokratijos valdomai Rusijai.

—*a.*

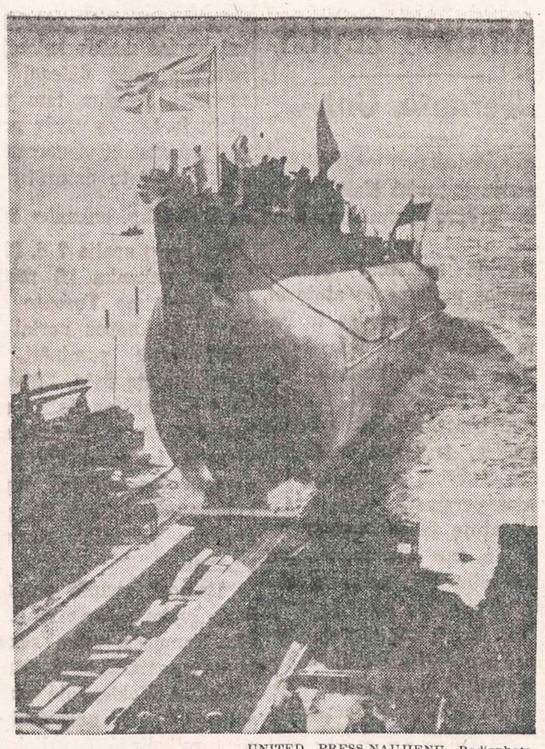

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Radiophoto

Bandomasis povandeninis laivas Explorer, kurio motorai yra varomi vandenilio peroksido kuru. Laivas yra nuleidžiamas į vandenį Barrow-In-Furness, Anglijoje. Tai pirmas anglų submarinas, kuris buvo padarytas per paskutinius šešerius metus.

UNITED PRESS-NAUJIENŲ Telephoto

Sen. Ralph Flanders (republikonas) senate griežtai pasmerkė sen. Joseph McCarthy, kuris, girdi, "daro viską, kad galėtų sutrupinti republikonų partiją". Tai buvo pirmas pasisakymas senate prieš McCarthy tai pačiai partijai priklausančio senatoriaus.

THOR HEYERDAHL

PLAUSTU PER RAMŲJĮ VANDENYNĄ

45. *(Tęsinys)*

Vieną vėlyvą vakarą, kai Knutas krapštinėjosi liktarnos šviesoj prie savo radijo aparato, jis staiga temptelėjo man už kojos ir pasakė, kad susijungęs su vienu mėgėju, vardu Christian Amundsen ir gyvenančiu prie pat Oslo. Tai buvo iš tikrųjų šioks toks mėgėjo rekordinis pasisekimas, nes mūsų silpnas trumpabangis siųstuvas su savo 13990 kc./sek. išspaudė ne daugiau kaip 6 vatus, atseit kaip kišeninė lemputė. Tai buvo rugpiūčio 2 d., kada buvome praplaukę 60 laipsnių (šeštąją dalį žemės rutulio) ir atsidūrę visiškai priešingoj rutulio pusėj. Kitą dieną suėjo karaliui Haakonui septyniasdešimt penki metai ir ta proga pasiuntėme sveikinimo telegramą tiesiai nuo plausto. Dieną po to pasigirdo vėl Christianas ir perdavė karaliaus padėkos telegramą su geriausiais linkėjimais mūsų tolimesnėj kelionėj.

Kitas atsitikimas parodė plaustininkų gyvenimo priešingumus amžiams slenkant.

Turėjome pasiėmę du fotografijos aparatus, o Erikas pasirūpino ir maišelį chemikalų aiškinti nuotraukas pakeliui. Dėl to galėjome atrinkti pasisekusias ir perfotografuoti nepavykusias nuotraukas. Nuo ano banginio ryklio atsilankymo jis nebegalėjo iškentėti ir vieną vakarą sumaišė, kaip nurodyta, miltelius su vandeniu ir išaiškino du filmus. Negatyvai išrodė kaip telegrafiniai vaizdai, susidedą iš taškų ir brūkšnių. Vadinasi, filmai susigadino. Patelegrafavome savo radijo draugams patarimo; atsiliepė vienas mėgėjas iš Hollywoodo, pranešdamas, jog tuoj paskambins į artimiausią laboratoriją. Netrukus jis vėl įsijungė ir nupasakojo, kad mūsų filmų aiškinimo skystis buvęs per šiltas. Vanduo negalįs būti šiltesnis kaip 16°, kitaip negatyvai susiraukšlėją.

Padėkojome už patarimą ir, išmatavę vandens temperatūrą, nustebome, kad mūsų aplinkumoj, tai yra pačioj jūros srovėj, vanduo buvo 27°. Bet mes turėjome Hermaną, šaldymo technikos inžinierių. Juokais užsakiau jam parūpinti 16° vandens. Jis paprašė leisti jam pasinaudoti mažuoju deguonio balionu, priklausančiu jau pripūstam guminiui plaustui. Tada jis apdengė kibirą apatiniais marškiniais ir miegmaišiu. Ir po visokių hokusų-pokusų, Hermanas pasirodė apsišarmojusia barzda, laikąs kibire didelį ledo gabalą.

Erikas aiškino iš naujo ir šį kartą susilaukė puikiausių vaisių.

Trumposios bangos, kurias siuntė eteru Torsteinas su Knutu, anais senaisiais Kon-Tiki laikais buvo nežinoma prabanga. Bet ilgosios bangos, riedančios po mūsų kojomis, liko tos pačios. Lygiai taip pat, kaip prieš 1500 metų, slinko neklaidžiodamos į vakarus ir mūsų balsos plaustas.

Oras ėmė daugiau kaitaliotis. Artėjant Pietjūrių salų, padažnėjo lietaus starių. Pasikeitė ir pasato vėjas. Ligi šiol jis pastoviai ir nesisukinėdamas pūtė iš pietryčių, kol įplaukėme gerą gabalą į pusiaujo srovę. Po to jis ėmė vis daugiau krypti į rytus. Berželio 10 d. pasiekėme pačią toliausią poziciją į šiaurę — 6 laipsnius ir 19 minučių pietų platumos. Atsidūrėme taip arti pusiaujo, kad jau atrodė, jog praplaukėme pro pat šiaurines Marquesas grupės salas ir dingsime visiškai tuščiame vandenyne už tų salų. Bet kaip tik tada pasatas išėjo iš rytų į šiaurės rytus ir vėl atvarė iki platumos laipsnio su salų pasauliu.

Tolimame vandenyne pasitaikė daug dienų iš eilės, kada vėjas ir srovė visiškai nesikaitaliojo. Tada pamiršdavome, kad reikia budėti prie vairo, išskyrus naktį, kada ant denio likdavo vairuotojas vienas pats. Tokiomis dienomis laikydavome vairavimo irklą pririštą, o pastoviai pučiąs vėjas pasistengdavo, kad "Kon-Tiki" burė būtų visą laiką ištempta, ir mums patiems nebebūdavo ko daryti. Tada ir naktinis budėtojas ramiausiai sėdėdavo palapinės tarpuangyje ir žiūrėdavo į žvaigždes. Kai žvaigždinės figūros pakeisdavo savo vietą danguj, reikėdavo eiti pažiūrėti, ar nepakrypo vairas arba vėjas.

Vairuoti pagal žvaigždes pasidarė nepaprastai lengva, per keletą savaičių įsižiūrėjus, kaip jos sukasi dangaus skliautu. Pagaliau į ką gi kitą žiūrėsi tamsią naktį, jei ne į žvaigždes. Mes žinojome, kokioj dangaus vietoj laukti naktis iš nakties paskirų žvaigždžių figūrų. Artėjant į pusiaują, taip aukštai pakildavo šiaurės pusėj Didysis Lokys, kad pradėjome su baime dairytis ir šiaurės žvaigždės. Tas būtų reiškę, kad išplaukėme iš pietinio pusrutulio ir perkirtome pusiaują. Bet Didysis Lokys dingo, kai pagavo pūsti šiaurės rytų pasatas.

Senieji polyneziečiai buvo dideli navigatoriai. Dienomis jie vairavo pagal saulę, naktimis pagal žvaigždes. Jų žinios apie dangaus kūnus buvo stebėtinai plačios. Jiems buvo žinoma, kad žemė apskrita; jie turėjo žodžių pavadinti tokiems kebliems dalykams, kapi pusiaujui, ekliptikai, šiaurės ir pietų grįžračiams. Senieji havajiečiai išrėždavo savo sričių žemėlapius su aplinkiniais vandenimis ant apvalių arbūzų kevalų, o kitose salose darydavo smulkius jūrlapius iš pintų šakų. Vienos jų rodydavo vandenyno sroves, o salas atžymėdavo jūrų kaušeliais. Polyneziečiai žinojo penketą planetų, kurias jie vadindavo keliaujančiomis žvaigždėmis ir jas skirdavo nuo nejudančiųjų žvaigždžių. Joms vadinti turėjo apie trejetą šimtų vardų. Geras Polynezijos navigatorius gerai žinojo, kurioj dangaus vietoj pasirodys atitinkama žvaigždė ir kur jos ieškoti naktimis skirtingais metų laikais. Jie žinojo, kurios žvaigždžių grupės ir kuriose salose pasirodydavo viršum galvų. Kai kurias salas jie pavadindavo kaip tik vardais žvaigždžių, kurios stovi viršum jų naktis iš nakties, metai iš metų.

Sukantis viršum galvų dangaus žvaigždynui kaip kokiam milžiniškam kompasui iš rytų į vakarus, jie greit pastebėjo, kad iš žvaigždžių, esančių viršum jų, buvo galima susekti, kiek jos pasiduoda į šiaurę arba į pietus. Kai polyneziečiai ištyrinėjo ir užvaldė visą vandenyną beveik ligi pat Amerikos, jie išlaikė ryšius tarp atskirų salų per daugelį kartų. Seni padavimai pasakoja apie Tahiti vadų kelionę į Havajus, daugiau kaip du tūkstančius mylių į šiaurę ir keletą laipsnių į vakarus. Vairininkas taip ir plauktų, iš pradžių tiesiai į šiaurę, pasigaunant saule ir žvaigždėmis, kol jos atsirado viršum galvų ir parodė, kad jis yra tame pačiame platumos laipsny, kaip ir Havajai. Tada jis pasuko stačiu kampu ir pasileido kursu į vakarus, kol jis taip arti privairavo, kad paukščiai ir debesys parodė vietą, kur turėjo būti salynas.

(Bus daugiau)

VIII KOMPARTIJOS SUVAŽIAVIMAS LIETUVOJE

VIII kompartijos suvažiavimas Lietuvoje, prasidėjęs vasario 16 d. (atrodo, lyg tyčia į tą dieną perkeltas iš pirma numatytos vasario 10 dienos) ir trukęs tris dienas, daugiausia sielojosi Malenkovo ir Chruščiovo įsakymų vykdymu žemės ūkio srityje. Suvažiavimas atvirai priėjo išvados, kad Maskvos įsakymai vykdomi nepatenkinamai. Labai negerai esą gyvulininkystės srityje. Iš Maskvos buvo įsakyta susirūpinti karvių skaičiaus padidinimu, o tuo tarpu "kaikuriuose respublikos rajonuose", nors karvių ir maža, melžiamos karvės esančios be atodairos piaunamos mėsai. Jezno, Biržų, Panevėžio, Joniškio "ir kitiems" rajonams pirštu nurodyta, kad toks darbas yra labai arti prie "vreditelstvos"... Blogiausia, kad ir žemės ūkio ministerijos pareigūnai ir vietiniai partijos veikėjai visiškai abejingai žiūrėję, kaip "nusikalstamai naikinamos karvės" ir kaltininkų nepatraukę atsakomybėn. Negeriau esą elgiamasi ir kiaulininkystės srityje, nors kiaulėms auginti sąlygos Lietuvoje esančios puikiausios. Gyvulininkystės plėtimas nesisekąs daugiausia todėl, kad nesirūpinama paruošti žiemai pašaro. Chruščiovo instrukcijoj buvo daug įsakymų, kaip ir kiek reikia paruošti pašaro žiemai, bet "eilėje kolūkių ir netgi ištisuose rajonuose" tos instrukcijos "blogai vykdomos". Tad partija nutarė bent jau šį pavasarį pradėti rūpintis, kad nors kitiems metams būtų išsiauginta pašaro. (O tam tikras planas turi būti įvykdytas iki spalio 1. Kaip besuspės išauginti reikiamą kiekį melžiamų karvių per pusmetį?).

Blogai esą su bulvėmis ir daržovėmis. Bulvių sodinimo planai esą neįvykdomi **metai iš metų**, o vėlgi "eilėje kolūkių ir rajonų bulvių derlingumas neleistinai žemas". Apie bulvių sodinimą vadinamuoju kvadratiniu lizdiniu būdu esą kalbama tik rajonuose su vadovaujančiais darbuotojais, bet vis dar neprisirengiama apie tai pakalbėti su tais, kurie bulves sodina... Daug kalbama apie inspektus ir šiltnamius. Gaminami rėmai, stiklai, šį pavasarį buvo ruošiamasi priauginti nepaprastai daug ankstyvų daržovių. Bet, jau vasario mėnuo ir partija konstatuoja, kad šiltnamių bei inspektų paruošimo **planas žlugdomas.** Tai šį pavasarį dar nebus tiek šiltnamių, kiek planuota, nebus ir daržovių tiek, kiek žadėta...

Mažeikių, Trakų, Vievio, Švenčionėlių, Dusėtų, Anykščių "ir kituose" rajonuose esąs visiškai žemas grūdų derlius, o "eilėje" rajonų labai žemas derlius techninių kultūrų, ypač "tokios svarbios kultūros kaip **linai**". (O juk pernai išleistos ilgiausios taisyklės, kaip pagerinti linų derlių — nepagelbėjo...).

Su MTS blogai irgi: jos kritikuojamos tik klausosi ir... kartoja klaidas. Traktorių remontas daugelyje stočių ir šįmet vyksta visiškai nepatenkinamai. Žemės ūkio specialistų iš savų miestų ir iš Leningrado į kaimus jau privaryta daug, bet **"visumoje šis uždavinys vykdomas dar labai blogai".**

(Priežastys: atvykę specialistai negauna kur apsigyventi, neturi kur maitintis, iš viso neturi kur dėtis ir nežino nuo ko pradėti, nes vietiniai pareigūnai, atrodo, laikosi taktikos "na, pažiūrėsim, kokius gi stebuklus jūs čia parodysite". Iš kitos pusės, tie patys "specialistai", dirbę tik raštinėse ar fabrikuose, nelabai žino ir patys, ką jie atvykę į kolūkį turi daryti. O kiti tik dėl akių "persikėlę" į kaimus. Pav. į Garliavos rajono kolūkius persikėlusių "specialistų" visa eilė tebegyvena Kaune ir važinėja į darbo vietą sunkvežimiu ar autobusu: vos spėja nuvažiuoti, apsidairyti, jau reikia skubėti namo, nes sunkvežimis nuvažiuos ir vėliau nebeparveš...).

Suvažiavimo kalbėtojai, pasigyrę keletu kolūkių "milijonierių", pripažino, kad tokia padėtis, kaip tuose pavyzdinguose kolūkiuose, esanti **"toli gražu ne** visuose kolūkiuose". Čia pat, šalia geresnio kolūkio, visoje eilėje kolūkių "maža pajamų, o kolūkiečiai gauna mažai už darbadienį" (Tiesą sakant, mažai tegauna ir iš "milijonierių"...).

Žemės ūkio ministerija su ministeriu Augustinaičiu priešaky ir prekybos ministerija su min. Mikučiu "susilaukė griežtos kritikos", kad nesirūpina mechanizatorių butais ir "buitimi" (t. y. kuru, maitinimu). Suvažiavimas "griežtai pareikalavo aprūpinti juos bendrabučiais, sutvarkyti visuomeninį maitinimą (valgyklas), pagerinti jų kultūrinį aptarnavimą. Jeigu nepasitaisys, tai atitinkamus vadovus, ypač prekybos ministerijos ir Mašinų Traktorių stočių vadovus partija graso patraukti atsakomybėn (Įdomu: buvo giriamasi, kad visi "su džiaugsmu sveikino partijos nutarimus", o kai reikia juos vykdyti, tai be prokuroro niekas neišeina...).

Kolūkis—"demokratiška kooperatinė" įmonė: jos vadovybę "renkasi" patys nariai . . . Bet partijos suvažiavimas reikalauja ypatingą dėmesį skirti "lemiamai kolūkinės gamybos figūrai" — kolūkio pirmininkui. Esą, "negalima leisti tokios padėties, kad į kolūkio pirmininkų vietas, kaip dar vis atsitinka, pralįstų **nevykę, nerūpestingi žmonės, nemokšos, kurie blogai supranta žemės ūkį, o kartais dargi nesąžiningi ir politinio pasitikėjimo neverti asmenys".**

Ir vėl, kaip nuo pat kolūkių pradžios, partija teberagina "stiprinti kovą už griežtą ir nenukrypstamą žemės ūkio artelių įstatymų vykdymą". (Svarbiausi tų įstatymų laužymai" esti: a. derliaus dalies vienu ar kitu būdu paėmimas savo asmeniniams reiaklams, b. asmeniniam naudojimui duoto sklypo dydžio peržengimas arba "krapštymasis" tame sklype, vengiant eiti atlikti "lažą").

Nors žemės ūkio srityje daugybė trūkumų, tačiau žemės ūkio ministeris Augustinaitis neordąs 2 veiklumo ministerijos darbuotojams, kartais atitrūkstąs nuo aparato, nepalaikąs ryšių su rajonais. Rajonuose tik kalbama apie persitvarkymus, bet viskas daug kur tebeiną po senovei. Daugelis pareigūnų ir net partijos rajonų sekretorių visai nekreipią dėmesio į kritiką. (Bet štai suvažiavimas pakritikavo Augustinaitį, o CK ėmė ir išrinko jį į partijos biurą!).

Pagaliau, štai dar nutarimai, kurie kartojami kiekviename suvažiavime ir kiekviename partijos CK posėdyje, matyt, irgi visada su tokiu pačiu "pasisekimu": — a. kova už tolesnį auklėjimą tarybinio patriotizmo dvasioje, b. **kova prieš buržuazinio nacionalizmo liekanas,** c. kova už tolesnį stiprinimą draugystės **su didžiąja rusų tauta,** na, ta pačia proga "ir su kitomis šalies tautomis".

• • •

Meno ir literatūros dekada Maskvoje prasidėjo kovo 4 d. ir truks iki pat "rinkimų", kovo 14 d.

Su programos dalyviais išvyko į Maskvą ir pačios viršūnės: Sniečkus, Gedvilas, Paleckis, o taip pat ir K. Preikšas, kuris, kad ir neišrinktas į partijos biurą, tebėra premjero pavaduotoju kultūros ir švietimo reikalams (t. y. Guzevičiaus ir Pupeikio ministerijų prižiūrėtoju).

Nusikalstą abortų įstatymui

Valstybės gynėjas Gutknecht tvirtina, kad didelis nuošimtis Chicagos gydytojų užmerkią akis prieš abortų įstatymą. Jis teigia, kad daugelis padorių gydytojų patys siunčią klientes pas kitus gydytojus nelegalioms operacijoms atlikti.

Chicagos medicinos draugija ginasi, kad Gutknecht teigimas esąs neteisingas.

SOTUS ALKANAM PADĖK

AID OVERSEAS, INC., 3133 S. Halsted St., Chicago 8, Ill. DA 6-3859

Bendrovė siunčia maisto siuntinius į Vokietiją ir kitus kraštus, išskyrus SSRS. Pristatymas trunka apie 17 d., nes siuntiniai siunčiami iš Europos sandėlių. Pilnas draudimas. Reikalaukit pilno siuntinių sąrašo.

LIETUVIŠKA GAZOLINO STOTIS IR AUTOMOBILIŲ TAISYMO DIRBTUVĖS

SHELL BENZINAS

Atlieka visus motorų ir karoserijų darbus, parduoda visų firmų automobiliams dalis, baterijas, padangas pavieniai ir garažams.

DARBAI ATLIEKAMI KRUOPŠČIAI IR SĄŽININGAI.

Darbo val.: Garažas 8:30-9:00—Benzinas 6:00-10—Sekmadieniais 9-10.

Vadovauja: A. ADOMĖNAS, V. KOZICA ir VLADAS PAALKSNIS

Kampas 58-tos ir So. Western, Tel. RE 7-9533

PLANINGAS TAUPYMAS MOKA GERUS DIVIDENDUS

Kiekvienas žmogus turėtų atliekamus nuo pragyvenimo pinigus taupyti kas savaitę.

Taupyti reikia: senatvei, vaikų mokslui, įsigijimui namo, automobilio, atostogoms, vestuvėms, krikštynoms ir kitiems reikalams. Kas turi susitaupęs pinigų, tas jančiasi saugesnis ir laimingesnis. Pradėk taupyti šiandien!

MUTUAL Federal SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

2202 W. Cermak Rd. • Chicago 8, Ill.

JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres. • Tel. VIrginia 7-7747

Savings Insured to $10,000 by F.S.L.I.C.

Brand NEW 1954 Model

LOWEST PRICE EVER

Admiral 21" TV

$179.95 Model T2211 ebony

• Advanced Admiral Chassis for sharp, clear picture
• Matching consolette base or wrought iron stand (optional extra)
• Smart ebony finish is scratch- and stain-resistant
• Compact cabinet—21¼"x21½"

$189.95 Model T2211 ebony

ILLINOIS FURNITURE and RADIO COMPANY

1570 N. Milwaukee Ave. HUmboldt 9-1600

OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

PRADĖK TAUPYTI ŠIANDIEN, - TURĖSI RYTOJ!

Taigi pradėk taupyti šioje lietuviškoje įstaigoje.

BRIGHTON SAVINGS moka 3% pelno

Kiekvieno taupytojo indėliai yra apdrausti iki $10,000.00.

BRIGHTON SAVINGS and LOAN ASS'N.

4071 Archer Ave., į vakarus nuo California Ave.

Telefonas: LAFAYETTE 3-8248

CHARLES ZEKAS, Secretary

OFISO VALANDOS:

Pirmad., Antrad., Penktad. ir Šeštadienį 9:00 ryte iki 4:30 val. po pietų. Trečiad. 9:00 ryte iki 12 val. dieną. Ketvirt. 9:30 ryte iki 8:00 val. vak.

DĖL NAMAM REIKMENŲ VISUOMET LANKYKITE ŠIĄ

ERDVIĄ IR PATOGIĄ SENIAUSIĄ LIETUVIŲ BENDROVĖS KRAUTUVĘ

PROGRESS FURNITURE Co

4181183 ARCHER AVE.

Tel. LAfayette 3-3171

Brighton Parko Kolonijoje

KAS DIENĄ ČIA RASITE DIDŽIAUSIAS PREKIŲ VERTYBES

Naujausių madų, geryjų išdirbysčių rakandų, kaurų, pečių, televizijos aparatų, refrigeratorių, plovyklų, vaikams rakandų ir visų kitų namam reikmenų. LENGVI IŠSIMOKĖJIMAI PRITAIKOMI VISIEMS.

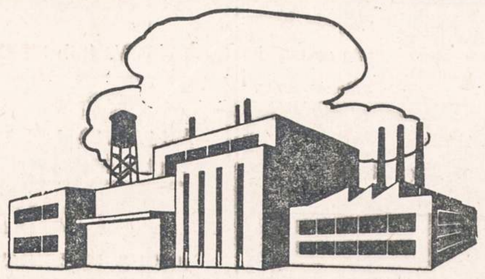

TAUPYK ATEIČIAI

Kiekvieno ateities laimė priklauso nuo to, kiek jis sutaupė, kada galėjo taupyti. Ką beplanuosi ateičiai atsakymas vis tas pats.

Taupydami Universal Savings and Loan bendrovėje, gausite gerą dividendą, užtikrintą saugumą ir mandagų patarnavimą, nes indėliai yra apdrausti iki $10,000 kiekvienam asmeniui, o vedusių porai kombinuoti iki $30,000.

Nemokamas sustojimas automobilistams.

FEDERAL SAVINGS AND LOAN INSURANCE CORPORATION — SAFETY OF YOUR SAVINGS — INSURED UP TO $10,000

UNIVERSAL SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted Street Chicago 8, Ill.

Telefonas: HAymarket 1-2028

VALANDOS: Pirmadieniais, antradieniais ir penktadieniais nuo 9 ryto iki 4 val. vakaro. Ketvirtadieniais nuo 9 ryto iki 8 vak. Trečiadieniais ir valstybės šventėmis uždaryta. Šešt. nuo 9 val. ryto iki 3 val. po pietų.

REAL ESTATE INSURANCE

ANTON G. FLORIAN

1824 W. 47th St. Phone: LAfayette 3-9300

Atdara pirmadieniais ir ketvirtadieniais iki 8 val. vakaro.

"Naujienose" galima gauti šias knygas

ĮVAIRIOS KNYGOS

Prof. Vaclovas Biržiška. Senųjų lietuviškų knygų istorija, I dalis. 208 psl. kietais apdarais $3.00
Minkštais apdarais $2.00
Vincas Krėvė Mickevičius—Mūsų garsiojo rašytojo 70 m. sukakčiai paminėti knyga. Knygoje įdėta rašytojo biografija, jo darbų vertinimas ir du jo paties kūriniai: "Pasaukimo valanda" ir "Pagunda". 188 puslapių $2.00
Dan Kuraitis — Atsiminimai. 208 psl. $2.00
Juozas Švaistas — Petras Širvonas. Lietuvių pasakų motyvais. 228 psl. $2.75
Gyvieji numirėliai — Trijų veiksmų komedija. $1.00
Vargšas Tadas — Dviejų vaizdų komedija. 1952 m. Naujienų leidinys. Kaina $1.00
Audra giedroje. Trijų veiksmų komedija $1.00
Dr. P. Jonikas. Lietuvių kalbos istorija. Gražiai įrišta į kietus viršelius. 256 didesnio formato psl. $3.00
Dr. P. Jonikas, Gimtojo žodžio baruose. Bendrinės kalbos patarimai ir paaiškinimai. Chicago, 1952 m. $1.50
Vinco Kudirkos raštai. 488 psl., įrišta į kietus viršelius $5.00
Prosper Mėrimėe. Kolomba. Romanas. 222 psl. $2.25
W. S. Reymont. Kaimiečiai, I dalis. Romanas. 352 psl. $3.00
W. S. Reymont. Kaimiečiai, II dalis. Romanas. 384 psl. $3.00
W. S. Reymont. Kaimiečiai, III dalis. Romanas. 472 psl. $3.50
W. S. Reymont. Kaimiečiai, IV dalis. Romanas. 392 psl. $3.50
Jeronimas Cicėnas. Vilnius tarp audrų. 568 psl. $5.00
L. Pirandello. Pirmoji naktis. Novelės. 124 psl. $1.50
Prosper Merimee. Kolomba. Romanas. 222 psl. $2.25
Lietuvių Archyvas. Bolševizmo metai. 438 psl. $3.00
Pulgis Andriušis. Anoj pusėj ežero. Lyrinės apysakos. 102 psl. $1.50
Vinco Kudirkos raštai. 488 psl. Kietais gražiais apdarais. $5.00
Francois Mauriac, 1952 m. Nobelio premijos laureatas. Gimdytoja. Romanas. 134 psl. $1.75
Francois Mauriac. Gyvačių lizdas. Romanas. 282 psl. $2.00
Juozas Grušas. Pabučiavimas. Novelės. 156 psl. $1.50
Adomas Mickevičius — Konradas Valenrodas. Istorinė apysaka. 98 psl. $1.50
Casey Deveikis—The Eager Beaver Regiment. 410 psl., didelio formato. gražiuose viršeliuose. $7.50
Antanas Škėma — Šventoji Inga. Novelės. 226 psl. $2.50
P. Kosiūnas — Tarp žalsvų palapinių. Romanas. 292 psl. $3.00
Česlovas Grincevičius — Vidurnakčio vargonai. Neįtikėtinos istorijos 134 psl. $1.50
August Gailit — Tomas Niperna dis. Pagarsėjusio estų rašytojo romanas. 316 psl. $2.50
Povilas Gaučys — Pietų kryžiaus padangėje. Pietų Amerikos žymesniųjų rašytojų novelių rinkinys. 480 psl. $4.50
R. Spalis — Gatvės berniuko nuotykiai. Apysaka jaunimui ir senimui. 508 psl., gražiai įrišta. $5.00
R. Spalis — Didžiosios atgailos. Novelės. 354 psl. $3.50
Ignas Šeinius — Raudonasis tvanas. 328 psl. $3.50
Ignas Šeinius—Kuprelis. 162 psl. Gražiai įrišta $2.00
Jurgis Savickas — Šventoji Lietuva. Romanas. 248 puslapių, gražiai įrišta. $3.00
Vytautas Alantas — Pragaro požvaistės. Romanas. 434 psl., gražiai įrišta. $3.50
J. Petruitis — Laisvę ginant. Atsiminimai iš kovų su bolševikais ir bermontininkais. 200 psl. $2.00
Frank Lavinskas ir A. J. Banišauskas — Angliakasių atsiminimai. Trys dalys vienoje knygoje. Viso 528 pusl. $3.00
B. Stundžia — Buriavimas ir jūrininkystė. Daug naudingų nurodymų vandens sporto mėgėjams. 126 pusl. $2.00
Šatrijos Ragana — Sename dvare. Apysaka. III leidimas. 176 psl. $2.00
Axel Munthe—San Michele knyga, I dalis, 328 pusl. Parduodama tik kartu su II-ja dalimi. $2.50
Axel Munthe—San Michele knyga, II dalis, 312 pusl. Parduodama ir atskirai. $2.50
Upton Sinclair — Raistas. Pagarsėjusi amerikiečio rašytojo apysaka apie lietuvių gyvenimą. 356 puslapių. $2.00
Anicetas Simutis — Pasaulio Lietuvių Žinynas. Informacijų apie visą pasaulio lietuvius, jų organizacijas ir profesionalus bei biznierius knyga. 366 puslapių $5.00
P. Abelkis — Žemaičių Krikštas. Istorinis romanas. 422 psl. $3.50
Marius Katiliškis — Užuovėja. Apysakų romanas. 362 psl. $3.50
Jurgis Jankus — Paklydę Paukščiai. Romanas. I dalis. 172 psl. $2.20
Jurgis Jankus — Paklydę Paukščiai. Romanas. II dalis. 225 psl. $2.60
Nelė Mazalaitė — Mėnuo, vadinamas medaus. Romanas. 220 psl. $2.50
Liudas Dovydėnas — Per Klausučių Ūlytėlę. Apysaka. 176 psl. $2.20
Dr. J. Balys. Lietuvių Tautosakos skaitymai, I-ji dalis. Išleido "Patria" $3.00
Jurgis Savickis. Raudoni batukai 134 psl. $1.50
Landsbergis-Mėkai — Lėtas. Antroji proza. Gabija, 1951 m. $1.25
Jonas Balys. Tautosakos Lobynas I-II dalis $3.00
A. Vilainis. Žemaičių Žemėje. Reportažai iš kelionių Lietuvoje. Chicago, 1952 m., 132 psl. $1.50
Jurgis Gliauda. Namai ant Smėlio. Chicago, 1952 m., 221 psl. $2.00
Juozas Grišmanauskas. Tolimieji Kvadratai, New York 1952 m.. 192 psl. $2.00
Žvejo įdomūs pasakojimai iš bolševikų okupuotos Lietuvos.
Andrius Mironas, 40 populiarių dainų. Šlagerių tekstai, dainuoti su šokių orkestrais. ..... Kaina 75c.
M. Gudelis. Lietuviai gynė savo miškus. Įdomiai aprašytos kovos 1905 Suvalkijoje su caro valdžios paskirtais miškininkais $2.00
Dr. K. Grinius. Atsiminimai ir mintys. Daug įdomios medžiagos iš d-ro K. Griniaus gyvenimo dar caristinėje Lietuvoje $2.00
Nelė Mazalaitė. Gintariniai vartai $2.00
A. Garmus. Nemuno pakrantėmis. Atsiminimai iš senos caristinės Lietuvos prie Nemuno $1.25
Juozas Švaistas. Paskutinį kartą tave klausiu. Romanas. Liūdo Vismanto laida $1.50
P. Tulpė. Kalnų dvasia. Freiburgas, 1946 m. 206 psl. $1.50
P. Tulpė. Tilto sargas. P. Abelkio leidykla, 151 psl. $1.50
Arthur Koestler. Nulis ir begalybė. Romanas. Tuebingen, 1948, $1.25
A. Vaičiūlaitis. Kur Bakūžė Samanota $2.00
A. Vaičiulaitis. Valentina $2.00
A. Lalis lietuviškai angliškas ir angliškai lietuviškas žodynas. Minkštais aptaisais $12.00
Tas pats kietais aptaisais $14.00
Vilius Pėteraitis. Lietuviškai angliškas žodynas. 580 psl Kietais apdarais $5.00
Vilius Pėteraitis. Mažasis lietuviškai-angliškas žodynas (su tartimi). 420 psl. Kietais apdarais $2.00
Lietuvių Kalbos Vadovas. Tartis, rašyba, kirčiavimas, kalbos dalykai, žodynas 1950 m. $4.50
Alg. Margeris. Čikagos Šešėliai. Žiaurios tikrovės vaizdai, 1952 m. 316 puslapių $3.00
Alg. Margeris — Šliuptarniai, Amerikos lietuvių tautinio ir kultūrinio atgimimo laikų įstorinis romanas. 652 psl., įrištas $3.00
Vytis spalvotas didelio formato 50c
Alg. Margeris — Širdies Rūmai. Romanas. 450 psl. $4.00
Paer Lagerkvist. Barabas, (1951 metais Nobelio premiją laimėjusi knyga), 212 psl. Kaina $2.25
Žemaitės raštai. Karės metu. Lietuvos Šelpimo Fondo leidinys, So. Boston, Mass. "Keleivio" spauda, 1917 m., 126 psl. $1.00
Jonas Gailius. Kartuvės. Išleido "Rūta" 104 psl. $1.00
Guy De Maupassant. Moters širdis. Romanas. 268 psl. $2.60
Maupassant — Karoliai. 228 psl. $2.50
Maupassant — Karoliai. 228 psl. $2.50
L. Dovydėnas—Broliai Domeikos 260 psl. Premijuotas romanas $2.50
I. Simonaitytė — Aukštųjų Šimonių Likimas. 438 psl. premijuotas romanas $3.50
Roman Rolland — Petras ir Liucija, 112 psl. romanas. Autorius yra Nobelio premijos laureatas. $1.20
Lazdynų Pelėda — Motulė Paviliojo. Iliustruota, 43 psl. $0.60
Dr. J. Basanavičius — Lietuviškos Pasakos, I dalis, 280 psl., gražiai įrišta $3.00
Dr. J. Basanavičius. Lietuviškos pasakos, II dalis. 336 psl. $3.00
Dr. J. Basanavičius — Iš gyvenimo vėlių bei velnių. 388 puslapių, gražiai įrišta. $3.50
Juozas Švaistas — Aukso Kirvis. 224 psl. Lietuvių pasakų motyvais. $2.50
Kazys Borūta — Baltaragio Malūnas 256 psl. iliustruota apvs. $2.50
J. Baltrušaitis. Lithuanian Folk Art. 248 psl., 80 iliustracijų, didelio formato $2.00
T. J. Vizgirda. Vilnius The Capital of Lithuania. 190 psl., iliustruota, didelio formato $2.00
Vydūnas. Tauresnio žmoniškumo užtekėjimas. 52 psl. ..... 25c.
Vydūnas. Gyvenimas Prūsų Lietuvoje. 47 psl. ..... 25c.
J. Petruitis. Kaip jie mus sušaudė. 221 psl. $1.80
J. Švaistas. Eldorado. Apysakaitės ir vaizdeliai. 150 psl., įrišta ... $1.80
A. Maceina. Jobo drama. Žmogiškosios buities apmąstymas. 240 psl. $1.80
Aloyzas Baronas. Debesys plaukia pažemiu. Romanas. 224 psl. $2.50
K. Barėnas. Giedra visad grįžta. Novelės. 215 psl., įrišta $3.00
F. M. Dostojevskis. Nusikaltimas ir bausmė. I dalis. Romanas. 301 psl. $3.00
F. M. Dostojevskio "Nusikaltimas ir bausmė", II dalis. 258 psl. $2.50
H. Lukaševičius. Likimo žaismas. Romanas. 231 psl. $2.50
Dr. S. Biežis. Būkite sveiki. 188 psl. $2.00
Dr. A. J. Karalius. Lyties mokslas. 394 psl. $7.00
Dr. A. L. Graičunas. Sveikata. 340 psl. $2.00
D. P. Chantepie de la Saussaye. Tikėjimų istorija $10.00
Didysis Sapnininkas. Sapnų reikšmių paaiškinimai. 186 psl. $1.50
"Keleivio" kalendorius 1953 m. su tautiškais ir bažnytiniais vardais. Be to, jame yra daug įvairios medžiagos apie Lietuvą ir įvairių pasiskaitymų. 96 psl. ..... 50c.
J. Grabau-Grabauskas. Kelias į pasisekima. 146 psl. $2.00
Halina Mačiulytė-Daugirdienė. Taupioji virėja. 290 valgių receptų. Įvairūs paaiškinimai apie valgio gaminimą. $2.00

Visas čia išvardintas knygas galima pirkti asmeniškai "NAUJIENŲ" Administracijoje, 1739 So. Halsted Street, Chicagos 8, Ill. arba užsisakyti paštu, prisiunčiant money orderį arba čekį užsakomų knygų sumai pridėjus po 10 centų už kiekvieną knygą persiuntimo išlaidoms. Money orderius arba čekius reikia siųsti šiuo adresu:

"NAUJIENOS"

1739 So. Halsted Street Chicago 8, Illinois

70 METŲ BANKETUI RUOŠIANTIS

DR. JONAS ŠLIUPAS

Lietuvių socialistų veiklai Amerikoje šįmet sukanka 70 metų.

Mes galime sieti lietuvių socialistų veiklą su atvykimu į Ameriką Jono Šliupo 1884 m. gegužio 28 dieną. Šliupas, prieš atvykdamas į Ameriką, jau priklausė prie lenkų socialistų "Robotnik". Atvažiuodamas į Ameriką, Šliupas atsivežė su savim ir socialistišką idėją. Kelis mėnesius pabuvęs Amerikoj, jau jis sakė prakalbą mažam būreliui susirinkusių New Yorke.

Prieš Šliupo atvykimą Amerikoj jau buvo ėjęs lietuviškas laikraštis, būtent, "Lietuviška Gazieta" (1879 m. rugs. 16 d.). Pirmą lietuvišką laikraštį išleido sulenkėjęs lietuvis Mikas Tvardauskas New Yorke

Prisidėjo prie išleidimo vietinė Šv. Kazimiero draugija. Ėjo apie 6 mėnesius.

Atvažiavęs į Ameriką, J. Šliupas tais pačiais metais susirado Tvardauską, ir, susitaręs su juo, 1884 m. išleido "Uniją".

Kadangi Šliupas buvo šio laikraščio redaktorius ir jo mintys skyrėsi nuo Tvardausko, tai Šliupas, suredagavęs 23 numerius, pasitraukė. Šliupas norėjo, kad laikraštis būtų lietuviškos, socialistiškos ir laisvamaniškos dvasios, o Tvardauskas, kaip sulenkėjęs lietuvis, norėjo, kad būtų lenkiškos ir katalikiškos dvasios. Todėl jiedu trumpu laiku ir persiskyrė.

Kad Šliupas iš tikrųjų buvo tokio nusistatymo, tai parodo šis faktas. Šliupas, neturėdamas lėšų leisti laikraščiui, 1885 metais suorganizavo Lietuvos Mylėtojų Draugijų ir jos vardu liepos 2 d. pradėjo leisti "Lietuvišką Balsą". Redagavo Jonas Šliupas. Tai buvo socialistinės laisvamaniškos krypties laikraštis. Ejo iki 1889 metų.

1894—96 m. Šliupas jau pats leido ir redagavo savaitraštį "Naują Gadynę" (Carmel, Pa.). Retkarčiais pavaduodavo St. Malevskis.

Kad Šliupo redeguojami ir leidžiami pirmutiniai laikraščiai buvo socialistiški, tą patvirtina ir "Varpas". Štai ką rašė "Varpas" 1884 m. Nr. 5: Nauja Gadynė bus socialistiškas laikraštis. Ji apsiėmė varyti tą pačią vagą, kurią versti pradėjo Lietuviškas Balsas, o pereitais metais varė Apšvieta ir varo net giliaus. Naujos Gadynės siekis aiškinti Lietuvos darbininkams kapitalistinės visuomenės organizaciją ir išrodyti tos organizacijos visą neteisėtumą".

Dar daugiau. 1900 metais J. Laukis leido ir redagavo savaitraštį "Kurėją" Chicagoj. Tai buvo tautinės, anarchistinės, laisvamaninės krypties laikraštis. Kada J. Laukis savo laikraštyje pakritikavo socializmą, tai tuč tuojaus Šliupas atsiuntė straipsnį, ginantį socializmą ir smerkiantį anarchizmą, kurį Laukis įdėjo į "Kurėjo" Nr. 10.

Tais laikais Šliupas išsiskyrė iš visų kitų lietuvių kaip inteligentas ir pasišventėlis skiepijant į lietuvių širdis tautybę, socializmą ir laisvamanybę. Jis apvažinėjo visas lietuviškas kolonijas su prakalbomis ne vieną kartą, bet nuolatos, vis kaldamas į susirinkusiųjų galvas, kad reikia lietuviams susiorganizuoti į politinę Lietuvių Socialistų Darbo partiją; taip pat ragindavo priklausyti Laisvamanių Susivienijimui. Šliupas daug jų suorganizuodavo, ypač rytinėse valstybėse, bet jos greit ir pakrikdavo. Ir taip tęsėsi per dvidešimt metų. Per tą ilgą laiką lietuviai socialistai neįkūrė savo centrinės organizacijos. Šliupo ir kitų suorganizuotos kuopos priklausydavo tiesiogiai Socialistų Darbo Partijai. Nors ateiviai turėdavo savo tautines kuopas, bet taip pat tuo pačiu kartu jie priklausydavo amerikinei kuopai ir ten turėdavo pilną teisę balsavime ir veikime. Tais laikais daug amerikoninių kuopų valdė vokiečiai, ir dažnai vokiečių kalba ir susirinkimus vedė. Metiniame susirinkime Baltimorėje 1899 metais A. Lalį išrinko pirmininku, ir jis vedė susirinkimą vokiečių kalba.

Per pirmą dvidešimtmetį daugiausia darbavosi socialistinei idėjai plėsti Jonas Šliupas, Kuncmonas, Stasys Malevskis, V. Karalius, A. Lalis ir keletas kitų.

Pirmas lietuvių Socialistų Partijos suvažiavimas įvyko Newarke 1905 metais geg. 21 d. Liet. Soc. Partija tada turėjo 23 kuopas su 183 nariais.

Iš minėtų davinių, rodos, matyti, kad pirmą vargą lietuvių socialistiniame pūdyme išvarė Jonas Šliupas. Per dvidešimt metų jis kalbėjo, rašė, agitavo ir ugdė socialistinę idėją. Ne tik jis daug dirbo, bet jaunystės dienose visas savo santaupas atiduodavo laikraščiams ir knygoms leisti.

Lietuvių Socialistų 4 kp., rengdama banketą balandžio 3 dieną, Lietuvių Auditorijoj, turėtų minėti ir 70 metų Amerikos lietuvių socialistų veiklos jubiliejų. Taip pat atiduoti prideramą pagarbą Dr. Jonui Šliupui už jo jaunystės socialistišką veiklą. Jis nuo socialistų pasitraukė 1905 metais.

Biletus į banketą galima gauti "Naujienose".

Aleksas Ambrose

Suvalkiečių vakaras

Chicagos Lietuvių Suvalkiečių Draugijos choras rengia įdomų vakarą su įvairiais žaidimais ir su daugeliu vertingų dovanų, šeštadienį, kovo 13 d., Hollywood didžiojoj salėj, 2417 W. 43rd St. Pradžia 7:30 val. vakare. Visi draugijos nariai,-ės, choro malonūs rėmėjai ir visi gerbiamieji svečiai prašomi gausiai dalyvauti.

Choro parengimui skirta komisija ir patarnautojai pasiruošę lauks visų su įvairiomis vaišėmis. Bus geros rūšies gėrimų bei gardžių valgių. Be to, dar kiti turės progą tarpusavy padiskutuoti įvairias gyvenimo problemas.

Šiomis dienomis yra du svarbūs gimtadieniai: choro dainininkės Mariutės Shimkienės ir choro pirmininko Vitalio Utaro. Mariutė Shimkienė yra daug pasidarbavus Suvalkiečių Draugijoje bei chore. Ypač ji labai sėkmingai išplatina biletus — tai tikra to darbo specialistė.

Vitalis Utara taipgi darbštus jaunikaitis draugijoj ir antri metai sėkmingai pirmininkauja chorui. Abiem gimtadienių sukakties proga draugijos vardu linkiu geros sveikatos bei sėkmės visame gyevnime ir bendradarbiauti visuose draugijos ir choro darbuose.

Nelaimės

Draugijos narį Vincą Matukuną einant iš darbo pervažiavo neatsargus automobilistas, taip skaudžiai, kad vos gyvas dabar yra Alexian Bros. ligoninėje, 1200 West Belden Ave. (Northside). Automobilistas pabėgo nė kieno nepastebėtas.

Senas draugijos narys ir ne maža pasidarbavęs draugijai ir kitoms organiazcijoms Antanas Lukošius pasimirė. Liko palaidotas praeitą pirmadienį kovo 8 d. šv. Kazimiero kapinėse.

Sunkiai sergančiam Vincui Matukunui ir mirusio Antano Lukošiaus nuliūdusiai šeimai reiškiu draugijos vardu širdingiausią užuojautą.

Choro eilinė pamoka bus penktadienį, kovo 12 d., 8 v. v., Hollywood salėje, 2417 W. 43rd St. Visi choristai,-ės prašomi dalyvauti. Po pamokų pasitarsim apie rytojaus šeštadienio parengimą.

Reporteris

Lietuviškos širdies trauka

Toli gražu ne visi lietuviai yra susipratę, kurie norėtų likti lietuviais ir Lietuvos ilgėtis, ypač kai svetur kiek ilgiau pagyvena, kokią nuosavybę įsigyja arba gerą vietą. Tada tokie ir numoja ranka ant Lietuvos.

Tokių ateivių buvo seniau, yra ir dabar, nors gal abiem atvejais ir nevienodai.

Bet yra ir kitokių, kuriuos malonu minėti.

Teko Chicagoj sutikti vieną lietuvį tremtinį J. G. Ketverį metai kaip iš Europos, atvyko su žmona ir augina tris vaikus. Turi gerą darbą, gerai įsikūręs. Įsišnekus išsireiškė, kad jau galįs pilnai įsipilietinti, bet palauksiąs gal Lietuva išsilaisvins, tada su visa šeima grįšiąs Lietuvon. Nenorįs, kad vaikai nutaustų ar dar blogesniais išvirstų, kad neištvirktų. Gavę čia laisvę, vaikai neretai pakliūvą į policijos nagus, ir kalėjimas juos "auklėjąs". Blogiausia esą, kai vaikai gatvėse su kitais vaikais bendrauja, stveria šautuvų, ir lieką valkatomis ar plėšikais, o mergaitės imančios rūkyti, jų irgi tas pat kelias. Arba, jei į Lietuvą greit nebūsią galima išvykti, norįs apsigyventi mažame miestely ar laukuose, kur didmiesčio vaikų blogi įpročiai nežinomi, kur būtų galima vaikus išauklėti ne tik lietuviškos dvasios, bet ir gerais piliečiais.

Tas asmuo tikrai savo vaikus labai myli ir nori, kad jie išaugtų lietuviais. Perka vaikams skirtas knygas, lengvus pasiskaitymus, kokių lietuvių kalba nedaugiausia tėra. Malonu su tokiu kalbėti, girdėti jo išsireiškimus ir norą vaikuose įdiegti nemirštamą Lietuvai meilę... Tai svetur gyvenant, yra labai sunku, bet galima: kai tėvai yra sąmoningi lietuviai, vis dėlto įstengia perduoti savo jausmus, vaikams.

Tai doras lietuvis, kokių nedaugiausia tėra. Jei bent pusė svetur patekusių lietuvių būtų tokie, lietuviškieji reikalai aukščiau stovėtų, lietuviai lietuviškai susitartume, visų širdys kryptų Lietuvon.

Tremtiniai dažnai sako, kad nepriklausoma Lietuva aukštai kultūroj ir moksle buvo pakilusi ir lietuvius pakylėjo, kad Lietuva pavijo pažangias Europos valstybes. Tuo galima tikėti. Tik keista, kad patys Lietuvą gerbią ir girią Lietuvos auklėtiniai neretas, kiek geriau įsikūręs, jau stengiasi nutausti. Tokie tėvai, matyt, mažai begalvoja apie Lietuvą, o apie grįžimą dar mažiau, nes vaikus nori suanglinti.

Senojoj išeivijoj buvo blogų, bet buvo ir gerų lietuvių.

Iš carinės Lietuvos lietuviai taip pat vyko svetur, daugiausia į šiaurinę Ameriką. Tik jie vyko, bent daugumas, kelerius metus pabūti, o paskui daug kas grįždavo. Daugumo apsisprendimas buvo treji metai. Keletas tokių yra man pačiam sakę, kad 3 metus pabūsią, uždirbsią ar ne, bet grįšią. Ir tikrai tie grįžo. Grįždavo ne vien žemininkai, bet ir bežemiai. Mat, juos gimtasis kraštas labiau traukė, negu kai kuriuos nepriklausomoje Lietuvoje auklėtus ir apšviestus.

Senoji Lietuva gal nebuvo taip naujoviška, apšviesta, bet ir ji buvo patraukli lietuviškai širdžiai, dažną, kad ir nemokšą, lietuvį traukė nematomi saitai grįžti namo. Ir daugis grįžo; grįžo ir liko Lietuvoj, kur tėvų prosenelių gyventa ir kovota.

Arimantas

Įkurta nauja LB apylinkė

Šiaurinėje (Northside) Chicagos miesto dalyje, kur lietuviai gyvena labiausiai išsisklaidę, po didesnių centro pastangų pastaruoju laiku įsisteigė nauja Lietuvių Bendruomenės apylinkė.

Šiomis dienomis buvo sukviestas apylinkėje gyvenančių lietuvių, Šv. Mykolo parapijos salėje gausus bendras susirinkimas. Išrinkta valdyba ir kontrolės komisija. Pirmutiniame valdybos ir kontrolės komisijos posėdyje pasiskirstyta pareigomis šiaip: apylinkės valdybos pirmininkas Leonas Pračkaila, jo pavaduotojas Kazimieras Lukošaitis, kasininkas Albinas Griškėnas, sekretorius Jonas Kuinys ir valdybos narys Janina Žemaitienė. Kontrolės komisija: Stasys Šarauskas, Matas Klikna ir Viktoras Bačinskas.

Valdyba nusistatė trumpiausiu laiku paskirti rajonų seniūnus, kad pastarieji suregistruotų visus apylinkėje gyvenančius geros valios lietuvius. Subūrus į bendrą darnų vienetą, tikimasi sėkmingai talkininkauti pavergtos tėvynės vadavimo darbe.

M. K.

Kas NAUJIENŲ nėra lietęs.
Dar ne pilnai apsišvietęs,
O NAUJIENŲ tiesos žodis
tikrą kelią jiems parodys.

SUSIRINKIMŲ IR PARENGIMŲ

PRANEŠIMAI

Chicagos Našlių ir Našlikių Klubo susirinkimas įvyks kovo 12 dieną, 8 val. vakare, Vengeliausko svetainėje, 4500 So. Talman Ave.

—A. Manos, sekr.

Dešimties Metų Mirties Sukaktis

FRANK CIKAS, gyvenęs 5921 So. Troy Street

Dešimt metų greit praėjo, bet sūnus neparėjo.

Mirė 1944 m. kovo 12 dieną. sulaukęs 20 metų amžiaus. Gimė Chicagoje. Buvo paratrooper. Palaidotas Šv. Kazimiero kapinėse.

Paliko nuliūdę: motina Emilija, pagal tėvus Agentaitė; tėvas Frankis, sesuo Emilija, švogeris Bruno Vaicekauskai; teta Anastazija Sidabrienė, jos vyras Augustas, jų sūnus Augustas, jo žmona Virginija ir kiti giminės.

Mūsų brangiajam sūnui Frank Cikui pagerbti bus laikomos Šv. Mišios su egzekvijomis Nekalto Prasidėjimo Panelės Šv. bažnyčioje, esančioje Brighton Parke, 1954 m. kovo 12 d., 8 val. ryte.

Mes Tavęs, Mūsų Brangiausias, niekuomet neužmiršime. Tu pas mus jau nebesugrįši, bet mes anksčiau ar vėliau pas Tave nueisime. Tebūna Tau lengva ši žemelė.

Nuliūdę lieka: Tėvai, Sesuo, Švogeris, Teta ir Giminės.

Pranešimas

ATIDARYMAS

NAUJOS LAIDOTUVIŲ KOPLYČIOS

Marquette Park kolonijoje

2424 W. 69th St., kampas Artesian Ave.

Sekmadienį, 1954 m. kovo 14 d.,

nuo 1:00 valandos po pietų

Maloniai kviečiu visuomenę atsilankyti,

STEPONAS C. LACKAWICZ

LINES BY SOGLOW

Have you heard about the Bond-a-Month Plan? It's a systematic plan for buying United States Savings Bonds and it's a wonderful money saving plan for everybody. The Bond-a-Month Plan guarantees regular saving for self-employed and professional people. It is entirely handled by your bank. You simply fill out a card authorizing the bank to transfer funds from your checking account. Every month a Savings Bond is delivered to you—automatically. And when your bonds mature in less than ten years, you get four dollars for every three dollars you put in. Sign up today for United States Savings Bonds through the Bond-a-Month Plan.

URBA
Gėlės Mylintiems, Vestuvėms, Banketams, Laidotuvėms, Papuošimams.
GĖLININKAS
4180 ARCHER AVENUE
Tel.: LA 3-5800 arba LA 3-5870

GUŽAUSKŲ
BEVERLY HILLS GĖLINYČIA
Gražiausios gėlės dėl vestuvių, banketų, laidotuvėms ir dėl kitų visokių papuošimų.
6901 SO. WENTWORTH AVE.
Telef.: ST 3-2454 ir HU 3-2224

LOVEIKIS
Siunčiam Gėles Telegramu į Visas Pasaulio Dalis
KVIETKININKAS
Gėles Vestuvėms, Banketams ir Pagrabams.
3316 S. Halsted St. YArds 7-7308

GĖLININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo ar liūdesio valandoje Gražiausios Gėlės ir Vainikai. Reikale pašaukite: atvyksim į jūsų namus su vainikų paveikslais išsirinkti
ROY R. PETRO (Putramentas)
5519 So. Harlem Avenue
POrtsmouth 7-9020

LIŪDĖSIO VALANDOJ
Šaukite
MAŽEIKA & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
6845 So. Western Ave.
REpublic 7-8600-8601
Air Conditioned Chapel and Parking Facilities.
Tiems, kurie gyvena kitose miesto dalyse rausime koplyčią arčiau jusų namų

A. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 So. Western Avenue
1410 South 50th Avenue
CICERO, ILL.
TELEFONAI:
GRovehill 6-0142 • HEmlock 4-2644 • TOwnhall 3-2109
KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ
4605-07 SO. HERMITAGE AVE.
Tel.: YArds 7-1741 ir BIshop 7-9481
4330-34 SO. CALIFORNIA AVE.
Telefonas LAfayette 3-0440
Mūsų radio programos šeštadieniais 9:15 ryto iš WGES 1390 kil.
MODERNIŠKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS

NARIAI Chicagos Lietuvių Laidotuvių Direktorių Asociacijos

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ
★
TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

J. LIULEVIČIUS
4348 S. CALIFORNIA AVE. Phone: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. TEL. YArds 7-1138-1139

P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED STREET Phone: YArds 7-1911

LEONARDAS A. EZERSKIS
1646 W. 46th STREET Phone: YArds 7-0781

STEPONAS C. LACHAWICZ
2314 W. 23rd PLACE 10756 S. MICHIGAN AVE.
VIrginia 7-6672 PUllman 5-1270

LEONARD BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone: COmmodore 4-2228

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVE. Phone: YArds 7-3401

PETRAS P. GURSKIS
659 WEST 18th STREET Phone: SEeley 3-5711

ALFRED VASAITIS-VANCE
1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel.: OLympic 2-1003

GARSINKITĖS "NAUJIENOSE"

KAIP KENČIA IŠTREMTIEJI MŪSŲ TAUTIEČIAI?

(Tęsinys)

Už 1,000 km nuo Maskvos

Kelionė iš Rygos į Moločnicą darbo stovyklą truko net 23 d. Ji buvo labai sunki, ir paekliui du belaisviai mirė. Belaisviams skirtąjį maistą rusai sargybiniai pakeliui pasigrobė ir paskum pardavė. Kiti išliko gyvi tik dėl to, kad pakeliui belaisviams pavyko iš gretimo traukinio "nusikniaukti" 10 maišų runkelių, kuriais visą laiką ir mito. Prie jų vagono Maskvoje ateidavo rusai pavargėliai, prašydami nors kriaukšlelio duonos. Bet kai šie atsakė, kad ir patys duonos neturi, tai seneliai, atsiklaupę, maldaute maldavo, kad nors kuo kitu jų pasigailėtų, nes jie jau trys dienos nėra nieko turėję burnoje. Juos belaisviai "pavaišino" tais paciais cukriniais runkeliais.

Maločnicos stovykloje belaisviai gavo gyventi tam tikrose rusiškose "zemliankose". Tokių stovyklų ten buvo apie 100. Jose daugiausia gyveno japonai belaisviai. Dirbti teko prie miško kirtimo. Reikėjo žygiuoti į mišką apie 10 km ir traukti roges su rąstais. Į darbą išvykdavo iš ryto apie 7 val., o grįždavo vakare apie 9 val. su rogėmis, pilnomis malkų. Daug belaisvių netrukus mirė nuo nežmoniškų darbo sąlygų, kiti nuo silpno maisto, šalčio ir pavargimo. Maisto gaudavo visados sušalusių bulvių, kopūstų bei burokų sriubos ir 500 gr duonos į dieną. Nuo bado daugelio belaisvių buvo ištinę kojos ir veidai.

Charkove reikėjo dirbti stovyklose, sudarytose iš 46 tautybių žmonių

Ten teko taip pat pamatyti kap. Šipailą, kuris papasakojo, kad ten esą ir daugiau lietuvių, tarp jų leit. Galvanauskas iš Šiaulių, buv. statybos technikas, leit. Lapasinskas ir kt. Fabrike "Serp į Molot" teko dirbti su daugybe kitų. Tris mėnesius neturėjo vandens praustis. Maistas būdavo visados šaltas, ir iš viso darbo sąlygos buvo labai blogos. Todėl daugumas belaisvių, neišlaikę viso to sunkumo, ten ir mirė. Ligoninėje į dieną mirdavo po 50—60 žmonių — ir tai daugiausia iš bado. Kai vokietis gydytojas atraportuodavo rusui gydytojui, kad "šiandien mirė 40 ligonių", tai rusas atkirsdavo: "kodėl taip mažai?"... Tame pačiame fabrike, be karo belaisvių, tais laikais dirbo daugiausia ukrainietės mergaitės, kokių 16—18 metų. Jos, kaip ir iš viso rusės moters, buvo labai skurdžiai apsitaisiusios, daugelio kojos ir veidai buvo pilni vandens — ištino nuo bado. Iš jų karo belaisviai patyrė, kad rusai po Antrojo pasaulinio karo taip badu išmarino keliš milijonus ukrainiečių, atkeršydami jiems už tai, kam karo metu ukrainiečiai susidėję su vokiečiais . . . Kolchozuose žmonės mirę kaip musės, gatvėse gulėję lavonai, ir nebuvę kam juos laidot.

Dirbti reikėdavo po 12 valandų į dieną. Gulti poilsio galėdavo tik apie 10 valandą, be to, ir naktimis dažnai būdavo kratos. Tad praktiškai į parą tekdavo miegoti ne daugiau kaip po 3—5 valandas. Šitokia sistema, matyti, buvo specialiai sugalvota žmonėms naikinti. Jos neišlaikęs taip žuvo ir iš Griškabūdžio valsčiaus kilęs kap. Jonas Šipaila, šakietis. Gyvenimą dar pasunkindavo tardymai. Bolševikai apie viską klausdavo, o net ir dabar ypač daug tebeklausia apie pogrindį Lietuvoje. Kas nenori prisipažinti ko reikalaujama, tas visokiais būdais kankinamas, daužomas, kišamas į karcerius etc. O jei kas prieš tokį nežmonišką "tardymą" užprotestuoja, tai MVD prokuroras atkerta: "Pas mus prievartos nėra"... Kas užrašyta — tai ir teisybė... Charkovo kalėjime mūsų tautiečiui taip pat teko sueiti tris ispanų karininkus, tai — Palcius, Castlius, Rodrigo. Ir jie, kaip ir daugumas vokiečių, nubausti mirties bausme, kuri paskiau pakeičiama 25 ar 30 metų . . .

Gyvenimo ir darbo sąlygos Vorkutoje skaitytojams bendrais bruožais jau žinomos. Ten mūsų tautiečiui Letaičiui teko išdirbti apie 8 mėnesius. Dirbti teko prie 35 laipsnių šalčio po 10—12 valandų, o neišdirbusieji reikalingų normų tegaudavo valgyti tik iš vad. trečio katilo —t. y. sumažintą maisto davinį: 40 gr. duonos, truputį košės ar sriubos be riebalų ir mėsos. Mėsos iš belaisvių ten niekas ir niekad nėra gavęs. Suimtiesiems priklausydavo vieną kartą per metus gauti drabužius, bet faktiškai juos retai kas tematydavo, nes stovyklos vadovybė belaisviams skiriamus drabužius praspekuliuodavo.

Žiaurios sąlygos buvo ir Donbaso stovyklose, Ukrainoje. Čia net žiemą reikėdavo iškasti prie stipriausio šalčio 3 kub. metrus stušalusios žemės. Tai buvo norma, kurią retai kas teišdirbdavo. Kietą žemę tekdavo kasti tik su kaltu ir kūju. Nuo tokių nežmoniškų sąlygų belaisviai mirė kaip musės, jei jau anksčiau dar nebuvo spėję atsiskirti su šiuo pasauliu. Be nustatytosios normos MVD reikalaudavo taip pat išpildyti ir "valstybinį planą". Jo neišpildžius, pirmoj eilėj bausdavo brigadininkus, kurie savo ruožtu dedamas bausmes stengdavosi "perkelti" belaisviams ir kaliniams. Brigadininkus už neišpildymą plano kišdavo į karcerį, o iš darbininkų atimdavo laisvadienius, kurių normaliai tie galėdavo gauti keturis kartus per mėnesį. Jei kas dėl sveikatos atsisakydavo dirbti, tokius apžiūrėdavo rusų gydytoja, bet sveikatos patikrinimas būdavo tik iš užpakalio. Vidaus organų niekas netirdavo.

Nuo bado belaisviai gelbėdavosi iš tėvynės gaunamais siuntiniais

Ne vienas jų gaudavo tiek, kad neidavo net į valgyklą. Tai yra didelis vokiečių vyriausybės ir visuomenės nuopelnas saviesiems padėti. Rusai gi aprūpinimo nepakeitė, jį net pablogino.

Belaisvių stovyklose būdavo MVD raštinė, karininkai ir sargybiniai — speciali vidaus reikalų ministerijos kariuomenė. Septyniems šimtams belaisvių buvo apie 20 MVD karininkų ir apie 200 kareivių. Kas savaitė, kaip taisyklė, stovyklose vykdavo du — tris kartus krata. Krečiami būdavo taip pat kiekvieną kartą eidami į darbą ir iš jo grįždami. Negalima buvo turėti jokio pieštuko, rašalo, peilio, atimdavo laikraščius, visokius užrašus, popierius. Ir taip būdavo net tik ten daroma, bet — beveik visur.

Kokia padėtis Rusijoje?

Rusų propaganda visokiais būdais stengiasi įrodinėti, kad dabar, ypač po Stalino mirties, padėtis Rusijoje esanti visai kitokia, daug kas pagerėjo, kainos net kelis kartus esančios numuštos. Tačiau, tiek šis mūsų tautietis, tiek kiti grįžusieji teigia, kad **faktiškai veik niekas iš esmės nepasiekitė**, nes atitinkamai darbo žmonėms buvo padidintos prievolės ar išdirbio normos, o rezultatas liko tas pats: vargas. Štai kartą mūsų tautietis V. Letaitis, pasiskaitęs iš Izvestijų, kad kolchozininkai Sov. Sąjungoje važinėja automobiliais, paklausė vieną rusą, ar tai tiesa. Tai tas iš juoko net parkrito ant žemės . . . Girdi, automobiliu važinėja nebent tik kokie spekuliantai . . . nes privačių automobilių dideliuose miestuose taip pat esą — juos turi arba sovietinės "įžymybės", arba aukšti partijos ir valdžios pareigūnai, menininkai, karininkai, MVD tarnautojai.

(Elta)

(Bus daugiau)

Neskaitęs "Naujienų" liūdėsi visą dieną

LIETUVIŠKA ĮSTAIGA

SAFETY OF YOUR SAVINGS

CRANE Savings & LOAN ASS'N

INSURED UP TO $10,000

3% ON SAVINGS

2555 West 47 th Str. CHICAGO 32, ILL. LAf. 5-1083

B.R. PIETKIEWICZ PRES.

LIETUVIŲ PREKYBOS NAMAI

Moderniškiausi baldai, 1954 metų modelio televizijos aparatai: ZENITH, MOTOROLA, WESTINGHOUSE, SYLVANIA ir daug kitų. Skalbiamos mašinos, šaldytuvai, gazo šildymui pečiai: SIEGLER, MOORE IR kiti. Radio aparatai, kilimai, spyruokliai, matracai ir visa, kas tik reikalinga namų įrengimams.

Lengvi išmokėjimai, sekmadieniais jokių taksų.

FURNITURE CENTER INC.

Įmonės vedėjas JUSTAS LIEPONIS

3222-24-26 So. Halsted Str. VIctory 2-4226

Įmonė atidaryta: Pirm., Ketv. 9-9:30. Kitomis dien. 9-6. Sekm. 10-5 val.

STANDARD FEDERAL SAVINGS - STIPRIAUSIOJI TAUPYMO ĮSTAIGA

Santaupos pas Standard Federal yra saugios, nes

1 Daugiau kaip $32,000,000.00 arba 95% visų narių santaupų investuota į Amerikos valdžios bonus ir Veteranų Namų Statybos Paskolas. Šios paskolos ligi 60% yra JAV vyriausybės garantuotos.

2 Atsargos ir pertekliai sudaro daugiau negu $3,450,000.00 arba virš 10% visų narių santaupų. BENDRAS TURTAS VIRŠ $44,000,000.00

STANDARD FEDERAL SAVINGS saugumas ir už indėlius mokami aukštesni nuošimčiai padarys Jūsų ateitį saugesnę. Kiekviena sąskaita yra Federal Savings and Loan Insurance Corporation apdrausta ligi $10,000.00.

ĮSTAIGOS VALANDOS:

Kasdien, įskaitant šeštadienius, nuo 9 val. ryto iki 4 val. po pietų.
Ketvirtadieniais nuo 9 val. ryto iki 8 val. vakaro.
Trečiadieniais visai neatidaroma.

JUSTIN MACKIEWICH, President and Manager

STANDARD FEDERAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

4192 ARCHER AVE., CHICAGO 32

PHONE: VIrginia 7-1141

Roosevelt Furniture Speciali Proga

9 vienetai tik $179.00

2 vienetų sectional, 1 kilimas
2 staliukai, 1 cocktail staliukas
2 lempos, 1 paveikslas.

ROOSEVELT FURNITURE CO.

2310 W. ROOSEVELT ROAD Telefonas: SEeley 3-4711

Krautuvė atidaryta sekmadieniais nuo 11 iki 4:30.

C. L. D. D.

Tel. VIrginia 7-6583
DR. S. BIEŽIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2201 West 22nd Street
Valandos: nuo 1—3 ir 7—8
Seredomis ir nedėliomis uždaryta.
Subatomis nuo 1—3.
Rez. 3241 WEST 66th PLACE
Phone: REpublic 7-7868

Ofiso Tel.: VIrginia 7-0036
Rezidencijos: BEverly 8-8244
DR. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 Archer Avenue
Ofiso valandos:
Nuo 2—4 ir nuo 6—8:30 val. vakaro.
Šeštadieniais nuo 2 iki 4 po pietų
Trečiadieniais pagal sutartį.

DR. STRIKOL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4645 So. Ashland Avenue
Ofiso valandos: nuo 2-4 ir 6—8;
Ser., Subat. ir Nedėl. tik susitarus.
Ofiso Telefonas: YArds 7-4787
Namų Telefonas PRospect 6-1930
Jei neatsiliepia viršutiniai telefonai,
Šaukite MIdway 3-0001

DR. C. Z. VEZELIS
DANTISTAS
4645 SO. ASHLAND AVE.
Telefonas: YArds 7-2246
Valandos: nuo 9 iki 8 val. vakaro.
Seredoj pagal sutartį

DR. BRUNO J. ZUBRICKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2951 WEST 63rd STREET
(netoli Sacramento Ave.)
Valandos: 2—4 po pietų ir 7—9 vak.
trečiad. ir sekmad. pagal susitarimą.
Telefonas HEmlock 4-7899
Namų Tel. HIlltop 5-2557

KITI LIETUVIAI DAKTARAI

DR. JUZE AGLINSKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
Vaikų ir Moterų Ligos
5159 SO. DAMEN AVENUE
Medicine and Surgery Building
Valandos: Pirm. ir treč. 10-4, ketv. ir
penkt. 10-1 ir 6-9, šeštadieniais 10-12.
Ofiso: PR. 6-7900; Namų TR 4-1765

DR. PETER BRAZIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2434 WEST 71st STREET
CHICAGO, ILL.
Telefonai:
Ofisas: HEmlock 4-5849
Rezidencija: HEmlock 4-2324
OFISO VALANDOS:
Pirmad., Ketvirt. ir Penktadieni nuo
1-4 ir 7-9, Antrad. nuo 1-5, Trečiad.
ir Šeštadieni tiktai susitarus.

Tel. ofiso: VI 7-0600; rez.: VI 7-7303
DR. BR. GAIŽIUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4055 ARCHER AVENUE
(Kampas Archer ir California Ave.)
VAL.: 2—4 po pietų ir 6—8 vakare,
šeštadieniais 2—7 p.p., išskyrus sekm.

DR. R. GELŽAITIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2705 WEST NORTH AVENUE
(įėjimas šalia Crystal teatro)
Val.: pirm., antr., ketvirt. ir penkt.
nuo 6 iki 8 val. vakaro.
Kitu metu pagal susitarimą.
Telefonas TA 9-9331, neatsiliepus
skambinti TA 9-2733

Telef. ofiso: LAfayette 3-1707
Rez.: FIllmore 3-8614 (Maywood, Ill.)
DR. S. GEŠTAUTAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. širdies, vidaus ir vaikų ligos.
4055 SO. ARCHER AVE.
(kampas Archer ir California Ave.)
Valandos: kasdien 2-4 ir 6-8 po pietų,
išskyrus trečiad. ir sekmad.

Rez. telef.: STewart 3-4511
Ofiso telef.: YArds 7-1166
DR. J. GUDAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
756 W. 35th Street
Kampas Halsted ir 35-tos gatvės.
Valandos: 1-4 p. p. ir 6:30-8:30 val.
kasdien. Trečiadieniais uždaryta.
Šeštadieniais nuo 1 iki 4 po pietų.

DR. A. JENKINS
PHYSICIAN AND SURGEON
(Lietuvis Gydytojas)
2500 WEST 63rd STREET
Ofiso val.: kasdien nuo 2—4 po pietų
ir 7:30—9 vakaro.
Trečiad. ir šeštad. uždaryta.
Ofiso Tel.: PRospect 6-3838
Rezid. Tel.: REpublic 7-9199

GRovehill 6-1595
Dr. Aldona A. Juska
AKIŲ LIGŲ SPECIALISTĖ
IR PRITAIKO AKINIUS
Valandos: 9-12, 7-9 pagal susitarimą.
Išskyrus trečiadienius ir šeštadienius.
2422 W. Marquette Rd.

Tel. ofiso GR 6-4322. Rez. HI 5-2626
DR. JOSEPH W. KADZEWICK
(LIETUVIS)
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Priėmimo valandos tik susitarus:
nuo 2 iki 4 v. p. p. ir nuo 7 iki 9
vak., išskyrus trečiadienius.
MANOR MEDICAL ARTS BLDG.
6400 South Kedzie Ave.

Ofiso ir buto telef.: OLympic 2-1381
DR. F. V. KAUNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1336 SO. 49th COURT, CICERO
PRIĖMIMO VALANDOS: Kasdien
10-12 val. ryte ir 5-8 val. vakare.
Šeštadieniais 10-2 ir 4-6
Butas: 1832 So. 49th Court, Cicero.

Dr. A. Valis - Labokas
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. Moterų Ligos
3267 SO. HALSTED STREET
Telefonas: DAnube 6-1125
Valandos: 1-4 ir 6-8 vakaro.
Šeštadieniais 1-4 val. popiet.

Pirkite JAV taupymo bonus

Telef.: Ofiso ir buto OLympic 2-4159
DR. P. KISIELIUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1435 So. 49th Ct., Cicero, Ill.
Kasdien 1—3 val. ir 6—8 val. vakaro.
Šeštadieniais 12—2 val. ir 3—5 v. v.
Butas 1604 So. 49th Ave., Cicero, Ill.

Ofiso telefonas: LAfayette 3-3210
Jei neatsiliepia šaukit KEdzie 3-2868
Dr. Emily V. KRUKAS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4146 So. Archer Avenue
Val.: kasdien po pietų nuo 12—2:30
Daily afternoons
Vakarais: pirm., antrad., ketvirtad
6—8:30. Trečiadieniais tik susitarus

Telefonai: ofiso GRovehill 6-5399
rezid.: PRospect 6-4732
DR. A. MACIŪNAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
2423 WEST 63rd STREET
(kampas 63rd ir Artesian)
Ofiso val.: 2-4 ir 6-8 v. p. p. kasdien
Trečiadieniais uždaryta
Šeštadieniais nuo 2-4 val.

HUdson 3-2096 Res.: CE 3-2821
DR. JOHN MOCKUS
DANTISTAS
7550 So. Halsted Street
Valandos pagal susitarimą nuo
1 iki 4 ir nuo 6 iki 8.
Trečiadieniais uždaryta.

DR. EDWARD B. MURAUSKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
OFISAS:
2750 WEST 71st STREET
(prie California Ave.)
Valandos pagal susitarimą.
Ofiso telefonas: GRovehill 6-1321
Jei neatsiliepia VIncennes 6-3900

DR. CONSTANCE O'BRITIS
PHYSICIAN AND SURGEON
2408 WEST 63rd STREET
Tel.: HEmlock 4-5524
Hours by appointment only.

DR. J. A. PAUKŠTYS
DANTŲ GYDYTOJAS
4253 Archer Avenue
(Whipple St., — įėjimas)
Valandos: 10—12, 2—6, 7—9
Trečiad. ir sekm. tik pagal susitarimą
tel.: Office: LAfayette 3-4949
Residence: CEdarcrest 3-7786

Dr. Fl. Tallat-Kelpša
Dr. E. Tallat-Kelpša
GYDYTOJAI IR CHIRURGAI
MARQUETTE PARKO OFISAS:
2656 WEST 63rd STREET
(kampas Washtenaw ir 63rd St.)
Kasdien 3-5, išskyrus antr. ir ketv.
Kasdien 6-8:30, išskyrus treč. ir šešt.
Tel.: PRospect 6-8548.
Cicero ofisas: 5002 West 16th Street.
Kasdien 6-8:30, antrad. ir ketv. 1-3,
šeštadieni 11-1.
Telef.: TOwnhall 3-0959
Namų telef.: HEmlock 4-7080
Kitu laiku tik susitarus.

Telefonai: ofiso CLiffside 4-0253
Rezidencijos: YArds 7-6388
DR. A. Z. ŠAULYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
4645 S. ASHLAND AVE. (kmb. 211)
Pirm., Antr., Ketv. ir Penktad. 6:30—
8:30 val. vak. Šeštadienį 2—4 v. p. p.

DR. V. P. TUMASONIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Spec. chirurginės ligos.
Ofiso telef.: HEmlock 4-2123
6255 SO. WESTERN AVENUE
Rezid. telef.: PRospect 6-8484
Val.: 2-4 ir 6-8 vak. Šešt. tik 2-4 p. p.
Neturi valandų trečiadienį ir sekmad.

Telef.: ofiso—YArds 7-3526
Rezid.—YArds 7-7410
DR. JONAS VALAITIS
Gydytojas ir Chirurgas
4038 SO. ARCHER AVENUE
Valandos: Kasdien nuo 6:30 iki 8:30.
Šeštadieniais nuo 4 iki 6.

Tel.: ofiso PRospect 6-9400
Rezidencijos: HEmlock 4-3851
Dr. Ona Vaškevičius
(VAŠKEVIČIŪTĖ)
GYDYTOJA - CHIRURGĖ
6530 S. WESTERN AVE.
Val.: kasdien nuo 1-3 p. p. ir nuo
6-8 val. vak.; šeštad. 1-4 po pietų;
trečiad ir kitu laiku tik susitarus.

Tel.: ofiso VI 2-1581, rez. VI 2-0742
DR. V. VILEIŠIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
802 WEST 31st STREET
(kampas Halsted ir 31-os gatvių)
Priėmimo valandos: 2-4 ir 6-8 val.
Šeštadieniais 2-4 val. po pietų.
Sekmadieniais uždaryta.

Orthopedas - Protezistas
P. ŠILEIKIS
Kaulų fraktūroms įtvarai, Polio-Cerebral Palsy ir įvairioms vaikų bei suaugusiųjų deformacijoms pašalinti spec. Aparatai. Amput. kojoms ir rankoms visų sistemų Protezai. Orthop. pėdos Plokštelės (Arch Supports). Moterims, vyrams ir vaikams įvairių tipų med. Bandažai ir t.t.
VAL.: 9—4 ir 6—8. Šeštadieniais 9—1
ORTHOPEDIJOS TECHNIKOS LABORATORIJA,
1911 W. 59th St., Chicago 36, Illinois.
Tel.: PRospect 6-5084

KITATAUČIAI GYDYTOJAI

DR. CHARLES SEGAL
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4740 SO. ASHLAND AVE.
(2-ras aukštas)
Ofiso telefonas: YArds 7-0554
Jei neatsiliepia šaukite:
Rez. telef.: MIdway 3-2880
OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki 4
val. po pietų ir nuo 7 iki 8:30 vak.

Tik "Naujienos" rašo tiesą—nešą laimę, moksla, šviesą.

LIETUVIAI AKIŲ GYDYTOJAI

DR. G. SERNER
25 metų patyrimas
Tel. YArds 7-1829
Pritaiko Akinius
Kreivas Akis
Ištaiso.
Ofisas ir Akinių Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET
Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8
Trečiadieniais tik susitarus.
Šeštadieniais nuo 10 iki 3 v. popiet

Dr. Kazimieras
MICHEL
Optometristas - Orthoptistas
Gydo nusilpusias ir nervuotas akis.
Ekzaminuoja akis ir pritaiko akinius.
Išgydo kreivas akis be operacijos.
Įdeda netikrą — artificialę akį pagal
sveiką. Praktikuoja per 39 metus.
Kalba lietuviškai.
4654 SO. ASHLAND AVENUE
Telefonas: YArds 7-6616
Nuo 9:30 val. ryto iki 8 val. vakaro.
Geras patarnavimas.

DR. R. P. LUTKUS
LIETUVIS OPTOMETRISTAS
Egzaminuoja akis ir pritaiko akinius,
pakeičia stiklus ir rėmus.
Val.: kasdien nuo 6:30 iki 9 val. Šešt
nuo 10 ryto iki 4 p. p. Treč. uždaryta
7013 SO. WESTERN AVE.
Tel. WAlbrook 5-4353

CARPENTER WORK
ALL TYPES REMODELING, REPAIRS
Phone MR. HOOD
BIttersweet 8-1740
Pasididžiuodami pranešame apie
tik ką baigtą

MIDWEST HOME FOR THE AGED AND CONVALESCENT
310 SO. HAMLIN
- Kviečiame apžiūrėti
- Kitoje Parko pusėje
- Viskas ultra moderniška
- Erdvūs prieškambariai
- Didelė televizijos scena
- Nuosavų namų nuotaikos
- Rūpestingai paruoštas maistas
- Paties ligonio gydytojas gali prižiūrėti.

SAcramento 2-6220 — NEvada 8-4488
Benjamin H. Wernick, Man. Director
E. Davis Wernick, M.D., Med. Director

ASSURED AUTO BODY WORKS
Will Do The Job
2037 W. Cermak Road
VIrginia 7-7060

SKOKIE RESIDENTS
When in need of
NURSING SERVICE
call
AETNA NURSES REGISTRY
MRS. M. SEIDELMAN
Director
4821 No. Sheridan Road
LOngbeach 1-7388
Transportation to Skokie required.

C & C RESTAURANT COCKTAIL LOUNGE
(Under New Management)
SPECIALIZING
FINE ITALIAN DINNERS
FREE DELIVERY
ON OUR PIZZA
The Finest Pizza in Town
5540 W. Chicago Ave.
EStebrook 8-9310

PARSTUPAS

Parstupo šaknys jau buvo žinomos ir vartojamos kaipo gyduolė nuo Hippocrito laikų, nuo plaučių ligų, nuo širdies nesveikumų, nuo sunkių skaudėjimų po vrutine ir skreplevimų, kiti sako Parstupo šaknis gerai nuo šalčių, kosulio ir reumatiškų skausmų, ir suvalnimo kad ir kietų vidurių. Prisiųskite mums $1.00, tai mes prisiųsime jums kvoterį svaro Parstupo šaknų. O jeigu norite COD, tai bus $1.25; į Kanadą irgi yra $1.25.

ALEXANDER'S CO.
414 BROADWAY
SOUTH BOSTON 27, MASS.

SOPHIE BARCUS
RADIJO VALANDA
Iš Stoties W. G. E. S.
1390 kilocycles

Kasdien: Pirmadienį iki Penktadienio nuo 8:45 iki 9:30 ryto. Šeštadieniais nuo 8:30 iki 9:30 ryto.

Ir kas Pirmadienį nuo 7:00 iki 8:00 valandos vakaro.

Sekmadienį, 8:30—9:30 val. ryto iš stoties WOPA, 1490 kilocycles.

Tel. HEmlock 4-2413
7121 SO. ROCKWELL ST.
Chicago 29, Illinois

Skaitykite "N-nas"

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

★

Neišspręstas senelių karšinimas

Daugelis senatvės susilaukusių žmonių neturi apdrausto gyvenimo. Dr. R. I. Brown, čikagietis, siūlo prie pat bendrųjų ligoninių steigti pastatus, kur būtų apgyvendinti kroniškieji ligoniai ir seneliai, nes tada būtų ekonomiškesnis ir patogesnis ir jų gydymas.

Tuo tarpu ligi šiol tik apie 4% senelių, prašokusių 65 metus amžiaus, tėra apgyvendintų viešosiose patalpose.

Federalinė įstaiga skaičiuoja, kad visame krašte tesą apie 56,000 lovų kroniškiems ligoniams, o dar esą reikalinga 250,000 lovų.

Pavėlavo išsiimti auto leidimus

Vien antradienį policija išrašė tiketus 500 automobilių, kurių savininkai neturėjo išsiėmę valstybės leidimų bei miesto pajamų mokesčių antspaudų.

Ligi šiol esą apie 200,000 čikagiečių auto savininkų, neturinčių leidimų. Kovo 22 d. yra paskutinė diena, kada bus visame Illinojuje pradėtas vykdyti auto leidimų įstatymas.

Influenza mokyklose

Chicagos mokyklose pasirodė influenza, dėl kurios sumažėjo mokinių pamokų lankymas. Daugiau jos pastebima šiaurinėje ir šiaurvakarių dalyje. Sveikatos skyrius sako, jog liga nesanti aliarmuojančio pobūdžio, bet, nesirūpinant gydymu, galinti virsti pneumonija (plaučių uždegimu).

Mokyklos ginasi nuo vandalų

Daugely Chicagos vidurinių mokyklų vandalai išdaužo langus ir šiaip pridaro mokyklos turtui nuostolių. Brett, švietimo tarybos įstaigų inžinierius, pareiškė, jog ginantis nuo šitokių žygdarbių, nutarta per naktis laikyti apšviestus mokyklų pastatus tiek viduje, tiek ir iš lauko. Taip būsią pigiau, negu mokėti nepilnamečių vandalų padarytus nuostolius.

Brett pareiškė, jog dabar beveik visose Chicagos vidurinėse mokyklose laikomi specialūs sargybiniai. Vandalizmas siautėjęs tam tikrose miesto dalyse. Brett sako, jog neretai jaunieji vandalai esą pagaunami, iškeliamos jiems bylos teisme, bet bylos panaikinamos, kai tėvai užmoką jų vaikų padarytus nuostolius mokyklai. Kartais tie nuostoliai siekią $500—600, kurie esą sumokami 4—5 tėvų.

Policija nusiskundžia, kad esą sunku su įvairiais mokinių nusikaltimais kovoti, nes patys tėvai nenorį bendradarbiauti, nekartą įvairiais būdais dengią mokinius, savo vaikus. Bet mokyklų vadovybės bendradarbiaujančios.

Nusižudė

19 m. berniukas Alex Gountanis buvo rastas negyvas su revolveriu rankoje ties 2431 N. Lawndale. Jo kišenėje užtiktas raštelis, kuriame jis atsisveikina su broliais ir prašo rūpintis motina bei seserimis.

Jis buvo atvykęs iš tremties ir tarnavo El Gaucho restorane, 10027 Skokie Hwy. Esą, jis reiškęs baimę, kad galįs apakti.

Kitu atveju Oak Parke, Ill., rastas lavonas Miss Ozella Skanis, atvykusios iš Texas. Sužalojimo žymių nėra. Policija aiškina nužudymo priežastis.

NAUJIENOS pildo 'Income Tax' blankas

Valstybės mokesčių reikalais galite kreiptis į

NAUJIENAS

nuo 10:00 val. ryto iki 5:30 val. vakaro;
šeštadieniais iki 12-tos valandos.

1739 So. Halsted St. Chicago 8, Illinois

Nužudė Onos Kondratienės anūkę

Tiriamos mirties aplinkybės

Ona Skamarakas - Kondratas, gyvenanti 5128 S. Neenah Ave., Chicagoje, su ašaromis akyse papasakojo apie savo šešiolikmetės anūkės Diane Agnes Hank, kuri su tėvais gyveno Portland, Oregon, nužudymą. Diane buvo dingusi jau sausio 7 dieną, bet jos lavonas buvo atrastas tik vasario 26 d. netoli Washougal, Washington steite. Diane lankė aukštesniąją Linkolno mokyklą Portlande ir laisvomis valandomis saugodavo buvusių savo kaimynų Wey Him Fong kūdikį.

Sausio 6 d. vakare ji telefonu pranešė tėvams, kad namo tą naktį negrįšianti, bet liksianti nakvoti Wey Him Fong namuose, kur ji saugojo kūdikį. Nuo to laiko jos gyvos niekas nematė.

Atradus lavoną, prasidėjo Wey Him Fong, jo žmonos ir tame pačiame name gyvenančio Kwong Ting Yee apklausinėjimai. Paaiškėjo, kad namų šeimininkas Fong jau anksčiau buvo įveltas į narkotikų biznį ir sėdėjo už tai kalėjime. Kratos metu pas jį buvo rastas revolveris ir nemažos pinigų sumos.

Nužudytosios draugės pareiškė, kad ji buvusi tvarkinga mergaitė ir pavyzdinga mokinė. Jos motina Mrs. Hank taip pat pareiškė, kad Diane retai eidavusi į pasimatymus ir dažniausiai vakarus praleisdavusi namie. Įtariamųjų apklausinėjimas tęsiasi.

Gavusi žinią apie savo anūkės lavono atradimą, Ona Skamarakas-Kondratienė kartu su savo dukterimis Cecilija ir Nora bei su sūnumis John — iš Benton Harbor ir William — iš Pennsilvanijos tuoj pat nuvyko į Portland, ir tenai išbuvo kelias dienas, bet nužudymo aplinkybės iki šiol nepaaiškėjo. Apie įvykį daug rašė ir teberašo Oregon ir Washington steitų laikraščiai. (k)

There Is Nothing Finer Than A STROMBERG-CARLSON

GLASER'S

Furniture & Radio Company

5115-5123 SO. KEDZIE AVE. PRospect 6-1790

OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

TRUMPAI

— **Maž. Lietuvos visuomenės veikėjai** — p. p. M. Nauburas, A. Puskepalaitis, kun. A. Trakis ir Alf. Vėlius — pasitarė su Lietuvių Enciklopedijos redaktoriumi Pr. Čepėnu dėl būdo ir galimumų padėti parūpinti reikiamos Medžiagos apie Maž. Lietuvą Liet. Enciklopedijos redakcijai.

— **A. Škėmos "Vienas ir kiti"**, 4 v. vaidinimas, bus Lietuvių Teatro statomas išvykose: kovo 27 d. Detroite ir balandžio 4 d. Clevelande, O.

— **Juzė Gulbinienė** buvo veiklus komiteto narys globoti Detroito Vaidintojų Sambūrio viešnagei, kurios metu kovo 7 d. Chicagoje, Sokolų svetainėje, buvo jų suvaidintas "Vincas Kudirka". J. Gulbinienė yra ir pati, kaip žinia, gerų duomenų vaidintoja.

— **Tautosakininką Juozą Būgą**, besigydantį Oak Forest ligoninėje (Ward 36), aplankė S. Barcus radijo valandėlės lietuviškųjų žinių redaktorius Balys Brazdžionis.

— **Oak Forest lietuvius senelius** aplankė čikagietės: p. Elena Žukauskienė, 6819 So. Sangamon St., ir p. Paulina Kaukelienė, 5806 S. Peoria St.

— **Dr. Vydūno** vardo skautų vyčių būrelis šį sekmadienį, kovo 14 d., 3 val. p. p., Ciceroj, šv. Antano parapijos salėje, vaidins 3 veiksmų pasaką "Pelenę". Veikalą režisavo Teodora Serapinienė. Visi kviečiami dalyvauti. (J)

— **Olga Tilindienė** po sunkios operacijos, išgulėjusi apie 10 d. šv. Antano ligoninėje, kiek sutvirtėjusi, parvyko namo, 328 S. Artesian. Tilindžiai ne pilnai prieš 5 metus atvyko iš tremties, iš Vokietijos, bet jau spėjo gražiai įsikurti. Martynas Tilindis turėjo sunkokai padirbėti, bet ne be reikalo. Linkiu p. Tilindienei greitai sutvirtėti. (J. J. P.)

— **Bruno Juskevice**, St. ir Br. Juškevičių sūnus, grįžo baigęs karinę tarnybą. Prieš 2 metus jis buvo sunkiai sužeistas Korėjoje. Jo motina yra patarnautoja restorane 4656 S. Western Ave. Kitas jų sūnus, Bernard Juskie, 3916 W. 57th Pl., baigė Missouri School of Mines College bakalauro laipsniu, o dabar Illinojaus univeristete studijuoja teorinę mechaniką, norėdamas gauti magistro laipsnį.

Pasitraukia civilinės tarnybos nariai

Chicagos civilinės tarnybos komisijos du nariai pasitraukė: pirmininkas Hurley ir A. W. Williams, negrų reikalų vedėjas, tarnavęs čia nuo 1947 m.

Juodu abu tvirtina, kad miesto valdybos sudarytoji tarnautojų komisija (municipal employes survey commission) esanti dalis sąmokslo sunaikinti civilinės tarnybos komisijai. Hurley tame valdybos akte įžiūri norą tarnautojų parinkimą padaryti politinio žaidimo objektu.

Prie "Naujienų" kai priprasi—darbą, žinią —viską rasi.

CLASSIFIED ADVT.

REAL ESTATE FOR SALE
Namai, Žemė — Pardavimui

REAL ESTATE AUDITORIUM
3133 SO. HALSTED, DAnube 6-2793
P. STANKOVIČIUS ir K. JUKNIS
Patarnauja perkant ir parduodant namus, biznius, ūkius. Padeda išrūpinti paskolas, sudaryti dokumentus.
INCOME TAX
Kasdien 9-8 val.
Šventad. 1-5 val.

Galvojat gerom sąlygom pirkti NAMĄ Chicagoje? Norit tikrai sąžiningo patarnavimo? Kreipkitės pas mane! Turiu didelį visokių nuosavybių pasirinkimą.

Pav. Platus mūro namas. Dvigubas sklypas. Frontas į pietus. 4 butai po 6 kambarius. Didelis kiemas užpakalyje. Arti Kedzie ir 38th Street. Visa kaina tik $16,500.

Taip pat tik praneškit man, jeigu norit ką greitai parduoti!
P. LEONAS
F. H. Halvorsen Co.
Real Estate
3145 W. 63rd Street
HEmlock 4-4300
Buto Tel.: ABerdeen 4-9611

PARDUODAMAS 2 butų medinis namas, 5 ir 6 kambariai. 6 kambarių butą galima tuojau užimti. 3011 So. Union Ave. Tel. DAnube 6-1885.

2 AUKŠTŲ MEDINIS NAMAS
4 butai po 4 kambarius. Automatinis karšto vandens šildymas. Žieminiai langai ir užuolaidos. Uždari porčiai. Ekstra kambarys palėpėje. 2 automobilių garažas. 25-125 pėdų sklypas. Kreiptis po 5:30 P.M. 4956 So. Winchester Ave.

IŠNUOMOJAMI 5 ir 4 kambarių butai, 3 miegamieji, kaštas vanduo. Yra Bridgeporto apylinkėje. Norintieji prašomi rašyti į Naujienas, 1739 So. Halsted Street, Box 4525, Chicago.

DAILŪS 2 BUTAI, 4-4 KAMBARIAI
ARTI 26th IR DRAKE
Gražūs 3 kamb. pastogėje, garažas. Tik pagalvokit, kaina tiktai $11,900. Skubėkit. $2,800 įmokėti. Svoboda, 3739 W. 26th St. LAwndale 1-7038.

FURNITURE AND FIXTURES
Rakandai ir Įrengimai

PARDUODAMI vartoti baldai: lovos, matracai, komodos, valgomojo kambario setas.
Olga Dash, 5313 So. Maryland Ave.

PARDUODAMI 3 kambarių baldai: virtuvės, miegamojo ir dviejų valgomųjų kambarių. Puikiame stovyje. DA 6-5335, 3265 So. Halsted (store).

HELP WANTED — MALE-FEMALE
Reikia Darbininkų ir Darbininkių

L A R (AMERICA FIRST) DALY
Needs
Volunteer Campaign Workers
• TYPISTS • STENOS
• CLERKS • PAGES
Promote the welfare of the Republic
Apply Today—Write
L A R (AMERICA FIRST) DALY
844 WEST VERMONT STREET
CHICAGO, ILLINOIS

HELP WANTED — FEMALE
Reikia Darbininkių

Volunteers! Volunteers! Volunteers!
We need 20 — Twenty — 20
Girls To Donate Their Services As
• TYPISTS
• STENOS
• FILE CLERKS
• PAGES
To Help Nominate EDWARD A. HAYES,
Republican for U. S. Senator
Varied duties. Interesting work with prominent people.
Apply:
19th FLOOR — 32 W. RANDOLPH ST.

ASBURY HOSPITAL, SALINA, KANSAS
Has unusually attractive vacancies for
Registered Graduate Nurses
3:00 P. M. to 11:00 P. M.
and
Surgical Supervisor, R. N.

Good working conditions — Pleasant associates — Blue Cross
Leave of absence — 3 weeks paid vacations — 44 hour week
Pleasant town of 26,000.
Applicants must be graduates of accredited schools of nursing and eligible for license in the State of Kansas.
Write details of education and experience to:
ADMINISTRATOR, ASBURY HOSPITAL
400 SO. SANTA FE AVE., SALINA, KANSAS

CAMERON HOSPITAL, ANGOLA, INDIANA
Has attractive vacancies for
REGISTERED GRADUATE NURSES
FOR GENERAL DUTY
Good working conditions — Pleasant associates
Applicants must be graduates of accredited schools of nursing and licensed or eligible for license in the State of Indiana.
Write full details of education and experience to:
ADMINISTRATOR, CAMERON HOSPITAL
416 E. MAUMEE STREET, ANGOLA, INDIANA

PARIS HOSPITAL, PARIS, ILLINOIS
Has attractive vacancies for
REGISTERED GRADUATE NURSES
FOR GENERAL DUTY
Good working conditions. Pleasant associates. Blue Cross.
Applicants must be graduates of accredited schools of nursing and licensed in the State of Illinois.
Write full details of education and experience to:
ADMINISTRATOR, PARIS HOSPITAL
302 E. CRAWFORD STREET, PARIS, ILLINOIS

WORK NEAR HOME.
Save time. Save hours travelling.
Well established firm has attractive vacancy for congenial girl as
TYPIST-CLERK
GENERAL OFFICE
VARIED DUTIES
PLEASANT ASSOCIATES
EXPERIENCE NOT NECESSARY
HOSPITALIZATION
GOOD WORKING CONDITIONS
"You'll Like Working Here"
FISCHER PEN COMPANY
757 West Waveland

STENO AND GENERAL OFFICE WORK
in large advertising agency in Stock Yards.
Profit sharing and other benefits.
YARDS 7-5580
Extension 147

HELP WANTED — MALE
Darbininkų Reikia

DIE CASTING — DIE MAKERS
Paid Holidays
Paid Vacations
Free Hospitalization
Apply!
ABLE TOOL & ENGINEERING
865 No. Sangamon

BUSINESS CHANCES
Biznio Progos

PARDUODAMA taverna. Puikus biznis ir apylinkė. Prieinama kaina. Taip pat 4 kambarių butas užpakalyje. Savininkas nesveikuoja. SEeley 3-5823.

LIKERIŲ KRAUTUVĖ IR TAVERNA
Kampinė vieta, išdirbtas biznis, moderniški įrengimai, flourescent apšvietimas, visi šaldymo įrengimai.
3267 S. Halsted Street

RESTORANUI ir likerių štorui pageidaujamas pusininkas arba parduosiu visą. Tel.: LAfayette 3-9889.

PARDUODAMA likerių krautuvė ir baras, su visais įrengimais ir prekėmis. Reikia matyti, kad galėtum įvertinti. 5146 Archer Ave.
POrtsmouth 7-9456

MISCELLANOUS FOR SALE
Įvairūs Pardavimai

JONAS CONRAD
TUCK POINTING BIZNYJE
Atnaujina pasenusį namą, pripildo lietaus išplautus plytų tarpus. Taiso kaminus ir apie langų rėmus. Daugelio metų patyrimas darbe. Reikalui esant, kreipkitės į lietuvį —
J. CONRAD, 5242 S. Artesian Ave.
GRovehill 6-4177

STIRBIS FUEL OIL
Range oil and furnace oil
6741 So. Maplewood Ave.
HEmlock 4-6264
(Automatiškas telefonas)
Aptarnauja tiktai pietinę dalį.